Bridgewater Čeverykų Kooperatyvas Aukojo $1,000 Lietuvos Žmonėms

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $6.50 Metams
Užsieniuose $8.00
Brooklyne $7.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

V

No. 29 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET Telephone: STagg 2-3873 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Vasario-Feb. 3, 1945 Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXV. Dienraščio XXVII.

NACIAI APLEIDŽIA SIEGFRIEDO KRAŠTINIUS FORTUS

KRISLAI

Yutang'o Knyga.
Ko Reikia Chinijai?
Nuo Volgos Prie Odros.
Apie "Tris Didžiuosius."

Rašo R. MIZARA

Paskilbęs Amerikoje chinietis **Lin Yutang** neseniai parašė nedidelę apie Chiniją nei tai įspūdžių, nei tai polemikos knygą, pavadintą **"The Vigil of a Nation"** (Tautos Budėjimas).

Kol kas neteko šios knygos skaityti — skaičiau tik keletą iš jos ištraukų ir recenzijų, pasirodžiusių n i ū j o r kiškėje spaudoje. Net komercinės spaudos rimtesnieji literatūros kritikai Yutango knygą aštrokai kritikuoja.

Tiesa, Yutang'as susilaukia ir pagyrimo — Hearsto spauda jo knygą kvotuoja ir jos ištraukomis margina savo editorialų skiltis.

Jeigu Hearstas šiandien ka nors giria, tai savaime aišku, kad giriamasis daiktas yra labai blogas!

★ ★ ★

Yutang'as buvo specialiai nulėkęs į Čiunkingą "susipažinti su padėtimi" Chinijoje. Grįžęs iš ten parašė šią knygą.

Koks gi knygos tikslas?

Jos tikslas: teisinti Čiangkai-šeką, jo žalingą Chinijai politiką, ir smerkti to krašto komunistus. Pastaruosius jis puola aštriai ir be pasigailėjimo. Podraug Yutang'as smerkia ir tuos amerikonus, kurie kad ir lengvai pakritikuoja Čiang-kai-šeką, bei Kuomintangą.

Akyva, jog net ir New York "Times" knygų apžvalgininkas, **Brooks Atkinson,** išgyvenęs Chinijoje geroką laiką ir pažįstas tos šalies padėtį, prikiša autoriui: **pulti Chinijos komunistus lengva, tačiau tai nepadeda pagrindinei Chinijos problemai išspręsti!**

Gyvųjų Chinijos problemų darnus išsprendimas reikalingas ne svaidymosi aštriais ir neteisingais žodžiais į komunistus.

Chinijai reikalinga tautinė vienybė. Kuomintango vadai privalo ne tik plepėti apie demokratiją, bet **ją praktikuoti.** Komunistų Partija turinti būti pripažinta pilnateisė, legalė partija ir jos atstovai turį dalyvauti centralinėje valdžioje.

Chinija reikalinga griežtų reformų, kuriomis būtų patenkinti bent nors patys elementariškiausi biednuomenės reikalavimai.

Dar japonų neužkariautai Chinijai reikia susijungti bendron kovon bendram priešui—Japonijai—mušti.

Tokį daug maž programą siūlo Chinijos komunistai. Ir tam programui pritaria plačioji Amerikos visuomenė, kuriai p. Yutang'as siekiasi savo vėliausia knyga "apdumti akis."

★ ★ ★

Praeitą trečiadienį sukako lygiai dveji metai, kai Raudonoji Armija laimėjo pačią iki šiol didžiausią militarinę pergalę Stalingradę.

Kas tuomet galėjo tikėtis, jog 1945 m., šiuo laiku, toji pati armija jau muš priešą vakariniame Odros upės šone?

Per dvejus metus ši galingoji armija nužygiavo virš 12-ką šimtų mylių: Nuo Volgos iki Odros! Nuo Stalingrado beveik iki Berlyno! Nuo Kaspijos beveik iki Adriatiko Jūros! Ir ji, žygiuodama vis nuolat, be pasigailėjimo triuškino priešą!

★ ★ ★

Radijas ir tūla spauda spėlioja, jog "trijų didžiųjų" konferencija prasidės neužilgo, jei ji dar neprasidėjo.

Kur ji įvyks?

Kas žino, — nesako. Bet nedaug yra žinančiųjų.

Kai kurie prasitaria, būk

(Tąsa 5-me pusl.)

JANKIAI STUMIA ATGAL VOKIEČIUS, KURIE TIK SILPNAI TESIPRIEŠINA

Paryžius, vas. 2. — Pirmoji ir Trečioji amerikiečių armijos grūmėsi priekin per vakarinius pakraščius vokiečių Siegfriedo Linijos. Daugumoje vietų naciai silpnai tesipriešina. Kiek stipriau jie gynėsi tik į rytus nuo savo miestelio Kesternicho, šiaurinėje amerikiečių fronto dalyje.

Amerikos kariuomenė pažygiavo daugiau kaip dvi mylias pirmyn linkui Wahlerscheido ir įsiveržė į Monschau mišką, pasieniniame Vokietijos ruože. Jankiai paėmė Losheimą, Vokietijos pusėje, arti sienos su Belgija. Jie atrado vokiečių apleistus vakarinius Siegfriedo Linijos fortukus tarp Losheimo ir Undenbreth miestelių.

Toliau į pietus, Trečioji Amerikos armija užėmė parubežinius Belgijos miestelius Setzą ir Schlierbachą ir įsiveržė į Winterscheidą, Eigelscheidą ir Heckhalenfeldą, Vokietijos pusėje.

New Yorko Times korespondent. Harold Denny rašo:

"Bendrai imant, reikia tikėtis, kad vokiečiai nustojo gabumo ar noro stipriai priešintis šiame vakariniame fronte, ir yra vilties, kad mes galime pralaužt šią jų liniją be rimtų mūšių ir nešti pirmyn sparčiau, negu bet kada."

Vokiečių artilerija iš Siegfriedo Linijos fortų vis dar nešaudė į atakuojančius amerikiečius.

Bridgewaterio Darb. Kooperatyvas Duoda $1,000 ir 120 Porų Čeverykų Lietuvos Žmonėms

BRIDGEWATER, MASS.

Bridgewater Workers Co-Coperative Association — Over Globe čeverykų išdirbėjų bendrovės — susirinkime, 1945 m. sausio 27 d., atlikus draugijos reikalus, buvo priminta ir pagalbos teikimas Lietuvos žmonėms. Nutarta paaukot šiam reikalui tūkstantį dolerių ir 10 dėžių (120 porų) Over Globe čeverykų.

Taipgi eina visame miestelyje rinkimas aukų ant blankų pašelpti Lietuvos žmonėms.

Platesnis aprašymas tilps vėliau.

J. Kalvelis.

Amerikiečiai Artėja prie Filipinų Sostinės Manilos

Luzon, vas. 2. — Dar viena Aštuntosios amerikiečių armijos divizija iš laivų išlipo į Luzon salos krantą, prie Nasugbu miesto, 41 mylia į pietų vakarus nuo Manilos, Filipinų sostamiesčio. Šį žygį amerikiečiai padarė be jokių sau nuostolių. Japonai, netikėtai užklupti, tik po pusės valandos pradėjo atsišaudyti.

Šeštosios amerikiečių armijos junginiai, maršuodami iš žiemių pusės, užėmė vietas jau tik 20 mylių nuo Manilos. Pirmiaus išlaipinti krantan į Subic Įlankos krantą, Aštuntosios armijos daliniai žygiuoja į pietų rytus susisiekt su Šeštąja armija ir atkirst japonus Bataan pussalyje. Iš japonų atimta San Nicolas ir eilė kitų vietovių.

MENAMA, KAD SENATORIAI UŽGIRS WALLACE'Ą KAIP PREKYBOS SEKRETORIŲ

Washington. — Yra galimybė, kad Henry A. Wallace, buvęs Jungtinių Valstijų vice-prezidentas, taps Amerikos prekybos sekretorium, nors iš jo žinybos bus atimta valdinė Finansų Atsteigimo Korporacija, bilioninė federalių paskolų įstaiga.

Buvo matyt, kad daugumą senatorių atmestų Wallace'ą kaipo prekybos sekretorių, jeigu ši paskolų įstaiga nebūtų atskirta nuo prekybos departmento. Tą žinodamas, atžagareivis demokratas senatorius Josiah W. Bailey tyčia įnešė sumanymą tuojau balsuot, ar užgirt ar atmest prezid. Roosevelto skiriamą Wallace'ą į prekybos sekretorius, pirmiau negu senatas ims balsuot George'o pasiūlymą, reikalaujantį atskirt Finansų Atsteigimo Korporaciją nuo prekybos departmento.

Bet Bailey'o sumanymas tapo atmestas 43 senatorių balsais prieš 41. Tada senatas 74 balsais prieš 12 ir priėmė George'o pasiūlymą atskirt šią paskolų korporaciją nuo prekybos departmento. Prezidentas yra pasižadėjęs pasirašyt George'o bilių, kai tik kongresas galutinai jį priims. Tuo būdu jis tikisi gaut Wallace'ui dvejojusių senatorių balsus. Wallace'o užgyrimo klausimą senatas galutinai spręs kovo 1 d.

LAIMĖJIMAI PRIEŠ NACIUS SILEZIJOS-LENKIJOS SRITYJ

Maskva.— Pietiniame Sovietų - vokiečių fronte Pirmoji Ukrainos armija, komanduojama maršalo Konevo, į vakarus nuo Leszno (Lissa) miesto perėjo rubežių iš Lenkijos į šiaurinę Vokiečių Silezijos dalį; išmušė nacius iš Schlesiersee ir Fraustadt miestų ir paėmė dar apie 50 gyvenamųjų vietovių.

Per dvi dienas kautynių šioje srityje raudonarmiečiai užmušė kelis tūkstančius nacių ir suėmė 2,800 jų kareivių ir oficierių.

Jungt. Valstijų Lakūnai Vėl Bombardavo Austriją

Roma. — Keli šimtai Amerikos lėktuvų paleido 1,357 tonus bombų į Mosbierbaun žibalo fabrikus ir į Graz traukinių kiemus Austrijoje. Negrįžo 8 Amerikos bombanešiai.

Kongresmanai Priėmė Verstino Karinio Darbo Bilių

Washington. — Jungtinių Valstijų atstovų rūmas 246 balsais prieš 165 priėmė May - Bailey kongresmanų sumanymą duoti valdžiai teisę verstinai siųsti į karinius darbus tuos 18 iki 45 metų amžiaus vyrus, kurie nepaimti į ginkluotas Amerikos jėgas. Tokio darbininkų rekrutavimo reikalavo prez. Rooseveltas, primindamas, jog kariniams fabrikams stokuoja apie 700,000 darbininkų.

Šio sumanymo priešai siūlė net 19 visokių pataisymų, kuriais faktinai būtų buvęs užmuštas pats sumanymas. Tačiau, po karštų ginčų, visi tie pataisymai liko atmesti. Prieš sumanymą, beje, balsavo ir 48 demokratai kongresmanai.

JANKIAI NERANDA VOKIEČIŲ!

Paryžius, vas. 2. — Eidami pirmyn, amerikiečiai daugelyje vietų visai nerado vokiečių. Yra spėjimų, kad naciai gal trauksis atgal net iki Rheino upės visu frontu.

Jau Prasidėjus 3-jų Didžiųjų Talkininkų Konferencija

Kairo, Egiptas. — Čionaitinis radijas pranešė arabų kalba, kad jau prasidėjo konferencija tarp prezidento Roosevelto, maršalo Stalino ir Anglijos premjero Churchillo. Jų sueigos vieta yra slapta ir dar negali būti skelbiama.

Japonai Tūkstančiais Marino Belaisvius

Luzon. — Amerikiečių ir filipinų drąsuolių išplėšti iš japonų daugiau kaip 500 belaisvių parodo, kaip japonai vien O'Donnell koncentracijos stovykloj badu ir ligomis numarino bei užkankino 27,000 filipinų ir bent 100 amerikiečių belaisvių. Jie 20 belaisvių tiesioginiai nužudė. Per dieną mirdavo po daugiau kaip 250 belaisvių.

Naciai Berlyne suvarė žmones statyt barikadas.

Naciai sako, rusai bandė pereit Odro upę į rytus nuo Berlyno.

VOKIETIJOJE SOVIETAI PAĖMĖ DAR 100 MIESTŲ IR KITŲ VIETOVIŲ

London, vas. 2. — Sovietų kariuomenė rytinėje Vokietijoje 395-kių mylių fronte per dieną nužygiavo 6 iki 16 amerikinių mylių pirmyn, užėmė Schwerin miestą, geležinkelių mazgą; Hammer, Liebenow, Leitersdorf ir dar 100 miestų, miestelių ir kitų gyvenamųjų punktų. Liebenow yra už 57 mylių į rytus nuo Berlyno. Schwerin stovi prie Obros ir Wartos upių suplaukimo ir yra garlaivių uostas.

Vokiečių komanda sakė, jog Raudonoji Armija įsiveržė į Kuestriną, tvirtovės miestą, 42 mylios į šiaurės rytus nuo Berlyno. Nacių radijas teigė, kad maršalo Žukovo raudonarmiečiai praėjo pro Kuestriną, pasiekė rytinius Odro upės krantus 28-nių mylių ilgio frontu į šiaurvakarius nuo Kuestrino ir užėmė vietas už 30 iki 39 mylių nuo Berlyno.

Sovietų kariuomenė visai apsupo Šneidemiulio miestą, geležinkelių centrą šiauriniai - rytinėje Vokietijos provincijoje Pomeranijoje. Šioje srityje raudonarmiečiai taip pat atėmė iš vokiečių Ratzebuhr miestą ir kelias kitas gyvenamąsias vietoves.

Per dieną šiame Vokietijos fronte Raudonoji Armija užmušė apie 3,000 vokiečių kareivių ir oficierių, suėmė 1,617 priešų ir pagrobė 247 jų patrankas, 150 šarvuotų trokų ir daug kitų karinių reikmenų.

RAUDON. ARMIJA UŽĖMĖ TORUNĄ; SUNAIKINO 12,000 VOKIEČIŲ

Maskva. — Antrojo Baltarusijos fronto kariuomenė šturmu paėmė Toruną, stambų vakarinės Lenkijos miestą, geležinkelių mazgą ir vokiečių tvirtovę, prie Vislos upės, į pietų rytus nuo Lenkų Koridoriaus. Torun pirm to buvo visomis pusėmis apsuptas.

Aplink Toruną naciai turėjo dvyliką fortų, pastatytų iš cemento ir plieno ir turinčių pusvienuoliktos pėdos storio sienas. Be to, miestas buvo apvestas plačiais šaudomųjų punktų ir apkasų ruožais ir minų laukais. Hitlerininkų komanda buvo įsakius vokiečiams žūt-būt gintis iki paskutinio vyro. Specialiai nacių "rinktinių gvardiečių" SS būriai šaudė kiekvieną linkusį pasiduot vokietį."

Smūgiais iš trijų šonų sovietinė artilerija ir pėstininkai sutriuškino nacių fortus ir pasipriešinimus ir sunaikino apie pusketvirto pulko vokiečių. Tuomet likusieji mieste vokiečiai sudėjo ginklus ir pasidavė. Viso apie 12,000 nacių žuvo apguldami Torun mieste.

PRŪSIJOJ SOVIETAI PAĖMĖ DAR VIRŠ 50 VIETOVIŲ

London, vas. 2. — Trečioji Baltarusijos armija šturmuoja apgultus Karaliaučiuje vokiečius. Rytinėje Prūsijoje raudonarmiečiai per ofensyvo mūšius paėmė Seeburg miestą ir dar 50 gyvenamųjų vietovių—Drugėnus, Kumėnus, Rugnamius ir kt. Per 24 valandas Sovietų kariai iššlavė hitlerininkus dar iš 100 ketvirtainių mylių. Taigi dabar vokiečių kariuomenė Rytinėje Prūsijoje yra suspausta viso 1,300 ketvirtainių amerikinių mylių sklype.

Blogi Dalykai Chinijoj

Japonai sako, kad jie visiškai atėmę iš chinų geležinkelį tarp Kantono ir Hankow didmiesčių. Jie taip pat užėmę Kukong uostą ir tuo būdu nukirtę talkininkų laivams susisiekimą su Chinija.

URMINIS NACIŲ TANKŲ NAIKINIMAS

Maskva. — Sovietų kariai visuose frontuose saus. 31 d. sunaikino bei sunkiai sužalojo 195 vokiečių tankus. Tą pačią dieną buvo nušauta 26 nacių lėktuvai.

Besikalbant Nacių Karo Vadams, Sunaikintas Jų Pulkas Prūsijoje

Maskva. — Fronto korespondentas Eugenijus Krygeris pagavo sekamą radijo pasikalbėjimą tarp Tryliktojo vokiečių motorizuoto pulko komandieriaus ir Penktosios nacių divizijos komandieriaus gen. Dekkerio Rytinėje Prūsijoje:

Pulko vadas:— Rusai aprimo, ir mes išlyginom fronto liniją.

Valandai praėjus, vokiečių pulko vadas sako:

— Mūsų kareiviai bėga, ir aš negaliu jų sulaikyti.

Divizijos vadas: — Divizijos komanda parinks geriausią liniją, ir jūs palengva traukitės atgal.

Pulko vadas: — Mes pasitraukėme 400 metrų atgal.

Divizijos vadas: — Pasakyk savo kareiviams, kad rusai iš visų pusių puola mus, bet jūs nesitraukite nė vieno žingsnio atgal. Aš siunčiu jums tris būrius pastiprinimų, 12 tankų ir eilę lėktuvų.

Pulko vadas: — Mano kareiviai bėga. Aš nepajėgiu jų sulaikyti.

Divizijos vadas: — Vīsas mūsų pulkas tapo sunaikintas.

Melbourne, Australija. — Nukritus dideliam keleiviniam lėktuvui, žuvo 10 jame buvusių žmonių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY

The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK

Tel. STagg 2-3878

President	Jos. Weiss
Secretary Treasurer	D. M. Sholl
Editor	Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.50
United States, six months	$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	$3.75
Foreign countries, per year	$8.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$7.00
Canada and Brazil, six months	$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Čechoslovakija Pripažino

Kaip buvo manyta, taip ir išsipildė: Čechoslovakijos vyriausybė pripažino laikinąją Lenkijos vyriausybę.

Stebėtis dėl to netenka. Čechoslovakijos vyriausybė yra pažangi, demokratinė. Čechoslovakija — slavų tauta, Lenkija—taipgi.

Laikinoji Lenkijos vyriausybė trokšta palaikyti draugiškus ryšius su visomis savo kaiminkomis, o Čechoslovakija taipgi.

Iki didžiojo žieminio Raudonosios Armijos ofensyvo prasidėjimo gal dar buvo manyta, jog laikinoji Lenkijos vyriausybė neturinti plataus pagrindo, nes didesnė Lenkijos pusė dar buvo neišvaduota. Bet šiandien tokis manymas pranyko, nes Lenkija jau beveik visa išvaduota, o išvaduotosios Lenkijos sritys tuojau pervedamos laikinajai Lenkijos vyriausybei.

Šis paskutinis faktas, be abejo, ir paakstino Čechoslovakijos vyriausybę greičiau pripažinti Varšavos (seniau Liublino) vyriausybę.

Tenka pridėti dar ir tai: prezidentas Benešas yra apdairus politikas. Ką jis da ro, daro apgalvotai. Pripažindamas laikinąją Lenkijos vyriausybę, jis, be abejo, numato, jog neužilgo tą patį padarys ir kitos Jungtinės Tautos.

Taigi lenkiškiems ponams, esantiems Londone ir nuolat purkštaujantiems prieš Varšavos valdžią, nesmagi bus ši žinia, bet nieko nepadarysi!

Lietuviški rėksniai, tiek daug rašalo išlieję straipsniams prieš laikinąją Lenkijos vyriausybę, taipgi gal bus priversti pagalvot.

Jugoslavijos Politinė Padangė Skaidrėja

Po ilgų delsimų ir manevravimų, pagaliau, Jugoslavijos reakcininkai su karaliuku Petru "atsidavė likimui." Karalius Petras, kurstomas savo uošvės, buvusios Graikijos karalienės, buvo pasiryžęs neklausyti Subasič'io ir maršalo Tito, ir mojosi paskirti ir remti "savo vyriausybę" — vyriausybę reakcininkų ir dvarponių. Tačiau, subartas Churchill'o, išsimiegojęs, karalius Petras pakeitė savo nusistatymą ir sutiko, kad Jugoslaviją valdytų maršalo Tito ir Subasičio valdžia. O kai dėl jo, karaliaus Petro, ateities, tai, žinoma, Jugoslavijos liaudis spręs: prisiimti jį ar ne.

Galima drąsiai sakyti, kad jis, nors dar ir jaunas amžiumi, nesėdės Jugoslavijos monarcho soste, nes tos šalies liaudis, atrodo, bus užtenkamai turėjusi vargo su monarchais ir jų ateity neprisiims.

Verta primint ir tai: šis Jugoslavijos politinės padangės pragiedrėjimas palengvins "trims didiesiems" savo konferencijoje išspręsti painius Balkanų ir visos Europos politinius ateities klausimus.

Suomijoj Padėtis Normalėja

Paskutiniuoju metu spaudoje pasirodė objektyvingesnių žinių iš Suomijos. Tame krašte, sako neseniai ten atsilankę žurnalistai, padėtis normalėja. Suomijos liaudis, susilaukusi laisvės, krypsta link demokratijos.

Vyraujantis Suomijos gyvenime posukis šiuo tarpu yra tuo reikšmingas, kad jis stoja už juodraugiškesnį sugyvenimą su savo didžiąja kaiminka, Tarybų Sąjunga.

Per virš 20 metų Suomijos liaudyje puoselėta (auklėta) neapykanta Tarybų Sąjungai atlėžo. Iš mokyklinių rankvedžių anti-tarybiniai nuodai šalinami — nauji rankvedžiai ruošiami. Į mokyklas įvestas rusų kalbos mokymas. Tas viskas padės suomiams geriau pažinti savo kaimyną ir iš to nauda bus abipusiška.

Suomija ruošiasi prie seiminių rinkimų, kurie įvyks kovo mėnesį. Politinės srovės persigrupuoja. Komunistai su socijalistais (kairiaisiais) veikia išvien. Socijalistų partijoje reiškiasi opozicija tiems politiniams kriminalistams, kurie tarnavo fašizmui, kurie padėjo Suomiją įtraukti į karą prieš Tarybų Sąjungą—tokiems, kaip Tanneris.

Suomiai gražiai, sakoma, sugyvenа su talkininkų karo paliaubų komisija, kuri prižiūri, kad suomiai vykintų gyveniman duotuosius pažadus. Minėtoje komisijoje vyrauja, aišku, Tarybų Sąjungos atstovai.

Suomiai moka Tarybų Sąjungai karo kontribucijas pagal susitarimą.

Dar esą kai kurių ginčijamų klausimų (pav., dėl likvidavimo karo veteranų organizacijos "Ginklo Draugai"), bet tikimasi, jog ir tie nesusipratimai būsią geruoju likviduoti.

Jeigu Suomijos fašistai su socijal-fašistais nebūtų įtraukę to krašto į karą, šiandien ši šalis būtų kur kas laimingesnė. Deja, fašizmas Suomijai uždavė baisų smūgį. Bet ne viena Suomijos liaudis dėl to nukentėjo: dėl juodojo fašizmo kenčia visas pasaulis.

Aukštųjų Dvasiškių Suvažiavimas Maskvoje

Maskva šiandien vis daugiau ir labiau tampa pasaulio centras,—centras ne tik politiniams klausimams spręsti, bet net ir religiniams.

Štai toje pačioje Maskvoje įvyksta stačiatikių bažnyčios dignitorių, — aukštųjų dvasininkų suvažiavimas. Suvažiuoja iš viso pasaulio aukštieji dvasininkai patrijarchui išrinkti. Patrijarchas šiai bažnyčiai yra tas pats, kas katalikam popiežius, tik jis demokratiškesniu būdu renkamas.

Šiame suvažiavime, atrodo, naujuoju patrijarchu bus išrinktas Aleksiejus, laikinai einąs patrijarcho pareigas.

Akiregyj to viso, atsiranda žmonių, kurie plepa, būk Tarybų Sąjungoj bažnyčia esanti persekiojama!

Dimitrovo Patarimai

Bulgarijos darbininkų vadas, Jurgis Dimitrovas, yra žinomas plačiajame pasaulyje nuo 1933 metų, kai jis reichstago padegimo byloje iškėlė aikštėn nacių kriminalystes. Dimitrovas yra buvęs Kominterno vadas; jis buvo tas vyras, kuris neatlaidžiai kovojo prieš karą, už liaudies frontų sudarymą fašizmui kovoti.

Dabar, kaip rašo Vilnis, Jurgis Dimitrovas pateikė sekamus patarimus Bulgarijos liaudžiai:

> Dar didesniu aktyvumu kovot Jungtinių Tautų eilėse už skubią pergalę ir galutiną sunaikinimą fašistinių priešų.
>
> Dar labiau sustiprint tautinę vienybę ir tėvynės frontą, kuris yra pagrindu naujovinės demokratijos.
>
> Slavų tautos turi dar labiau sustiprint brolišką sugyvenimą vienos su kitomis. Bulgarai, makedoniečiai, serbai, kroatai, juodkalniečiai, slavėnai turi būti tikrais broliais, užmiršę visus praeities vaidus.
>
> Tarpe Bulgarijos ir Jugoslavijos reikia nustatyti glaudžiausius santykius.
>
> Dimitrovas pabrėžia saugotis tos kreivos politikos, būk Bulgarijoj turi viešpatauti tik viena partija, ar viena klasė.
>
> Jis sako: "Visos tikrai demokratinės, antifašistinės pajėgos turi veikti vieningai. Tame ir yra istorinė reikšmė tėvynės fronto, kurio kertinis akmuo —kovingas draugiškumas darbininkų klasės ir valstiečių."

Aukokite Laisvės Bazarui

Dienraščio Laisvės Bazaras įvyks kovo (March) 16, 17 ir 18 dienomis. Bus Grand Paradise Salėse, 318 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Dienraštis Laisvė yra visos Amerikos lietuvių dienraštis. Iš visos Amerikos laukiame dovanų dienraščiui Laisvei. Laisvės bazaras privalo rūpėti kiekvienam dienraštį Laisvę mylinčiam žmogui.

Dienraštis Laisvė rūpinasi įsigyti savo spaustuvei tinkamą namą. Remdami Laisvės bazarą, kartu paremsite namo įsigijimo reikalą.

Supraskite, jog brooklyniečiams Laisvės bazaras kainuos keli tūkstančiai dolerių arba po keliolika dolerių kiekvienam. Taigi toliau gyvenantieji Laisvės patriotai, kiekvienas galėtų paaukoti bazarui po dolerį-kitą.

Teisybės Žodis Amerikos Lietuviams Katalikams

Rašo **L. PRŪSEIKA**

Kur Dingo Lietuvos Vyskūpai?

Amerikos lietuviams katalikams reikia rimtai susirūpinti tuo kas dėjosi ir dedasi Lietuvoj. Tuli piktos valios žmonės ir tuli piktos valios laikraščiai skelbė ir skelbia, kad Lietuvoj baisus teroras, kad ten žudo žmones, kad ten bolševikai iššudė beveik visus vyskūpus ir daug kunigų. Kun. Prunskis net knygpalaikę parašė apie "Sušaudytus kunigus".

Tie mielai, tie šmeižtai begėdiškiausiu būdu skleidžiami nuo to laiko, kada Lietuvoj įsisteigė tarybinė (Sovietinė) valdžia, tai yra nuo 1940 metų vasaros. Daugiausia tos rūšies melų ir šmeižtų talpina "Draugas" "Naujienos," "Darbininkas."

Bet, anot tos lietuvių patarlės, melas turi trumpas kojas.

Mes prašome, kad lietuviai katalikai įsitėmytų šiuos faktus:

Liepos 11 dieną 1941 metų, kada Hitleris jau buvo užėmęs Lietuvą ir pavertęs ją "Ostlandu," "Naujienos" įtalpino sekamą telegramą iš Berlyno:

"Jau paaiškėjusiomis žiniomis, bolševikai, bėgdami iš Lietuvos, nužudė 15 lietuvių kunigų, kurių tarpe yra vyskūpas Staugaitis, kanauninkas Macijauskas ir kiti."

Tą "striošną žinią" apie bolševikų terorą paskelbė ir Draugas ir visi kiti to plauko laikraščiai.

Daugelis katalikų, žinoma, tuo patikėjo. Bet kiek vėliau tie patys laikraščiai paskelbė pranešimą, kad vyskūp. Staugaitis "prisikėlė iš numirusių." Reiškia, bolševikai jį nenužudė, kaip nenužudė nei vieną kunigą. O kanauninkas Macijauskas atsirado... Los Angeles!

Tie patys piktos valios laikraščiai buvo paskleidę "žinias", kad bolševikai (1941 m.) nužudė arkivyskupą Skvirecką ir vyskūpą Reinį.

Tie pranešimai taip-pat pasirodė melagingi. Nieko panašaus nebuvo.

Raudonajai Armijai pradėjus vyti vokiečius iš Lietuvos pereitą vasarą, vėl pasipylė žinios, kad bolševikai sušaudė arkivyskūpą Skvirecką, vyskūpą Reinį ir tulus kitus.

Bet su melais ir šmeižtais netoli tevažiuosi. Štai šio antradienio (sausio 23) "Drauge" ir "Naujienose" paskelbta pranešimas iš Stockholmo, kuris skamba sekamai:

"Arkivyskūpas J. Skvireckas ir vyskūpas Brizgys, su Kauno Metropolijos kūrija, vokiečiams apleidžiant Kauną, prievarta buvo išvežti Vokietijon. Dabar sužinota, kad arkivyskūpas Skvireckas apgyvendintas Vienoje (Austrijoje), o kūrija, su vyskūpu Brizgiu — Regensburge, kur gyvena ir anksčiau išvežtas kunigas Krupavičius."

Na, tai matote, gerbiamieji katalikai! Ne bolševikai, ne Tarybų Lietuvos valdžia užmušė ar Sibiran išgabeno tuos vyskūpus, bet vokiečiai hitlerininkai!

Tie patys šmeižikai, kurie tauzijo, kad bolševikai žudo vyskūpus ir kunigus, ar gabena juos Sibiran, dabar patys turi pranešti, kad arkivyskūpą Skvirecką ir vyskūpą Brizgį vokiečiai išdeportavo iš Lietuvos.

Bet jeigu tokie laikraščiai, kaip "Draugas" ir "Naujienos" taip begėdiškai melavo praeityje, tai kaip galima tikėti, kad jie dabar rašo teisybę apie bolševikus?

O dabar jie rašo dar pikčiau, dar biauriau. Dabar tuose laikraščiuose pilna žinių (ne iš Lietuvos, bet iš Stockholmo), kad Lietuvoj daugybę žmonių iššudė, o kaip Biržuos ir Utenoj tai beveik visus!

Argi galima tokiems laikraščiams tikėti?

Katalikų Nepersekioja

Broliai katalikai, netikėkite tiems ponams, kurie čiek daug kartų apsimelavo. Jei jums rūpi žinoti teisybė apie Lietuvą, tai žinokite šiuos faktus:

Nuo 1940 metų vasaros, kada įsikūrė Tarybų Lietuvos valdžia, ligi Hitlerio įsiveržimo Lietuvon, birželio 22 d. 1941 m., nei viena Lietuvos bažnyčia nebuvo uždaryta. Nei viena bažnytinė patalpa nebuvo paliesta. Pasiliko ir veikė vyskūpai, arkivyskūpai, kūrijos, visa bažnytinė ierarchija. Bažnyčiai buvo leidžiama tvarkytis ,kaip ji norėjo. Kunigam buvo net prirėžta po žemės sklypą.

Apie toleranciją bažnyčios atžvilgiu galima spręsti iš to fakto, kad 1940 metais Kalėdos ir 1941 met. Velykos buvo paskelbta nedarbo dienomis.

Valdžia nesiklausė Tarybų Lietuvos piliečių tiki jie ar netiki. Daugelis katalikų dirbo valdžios įstaigose atsakomingus darbus. Tai yra visiems žinomas faktas.

Į vidujinius bažnyčios tvarkymosi reikalus valdžia visai nesikišo.

Kunigai, kaip ir visi kiti piliečiai turėjo teisę dalyvauti rinkimuose.

Jei kas piktai puldavo tikinčius žmones ir užgauliojo jų jausmus, tuos bausdavo už chuliganizmą.

Taip buvo 1940-41 metais. Taip yra ir dabar.

Juk reikia žinoti, kaip baisiai nuteriojo Lietuvą hitleriniai okupantai. Reikia žinoti, kokią daugybę žmonių jie išdeportavo verstiniems katorginiams darbams Vokietijoje.

Todėl Lietuvos žmonėms, šiuo tarpu, reikia didžiausios vienybės. Prasidėjo didžioji darbymetė. Reikia atsteigti kas sugriauta, reikia sukurti naujas socialistinis gyvenimas. Reikia atsteigti miestus, miestelius ir sodžius.

Argi tose sąlygose galima skirstyt žmones ir kiršinti netikinčius prieš tikinčius? Kiekvienas tėvynainis brangus, šalis reikalinga kiekvieno jų darbo.

Tarybų Lietuvos konstitucija garantuoja visiems piliečiams sąžinės laisvę, tai yra, tikėjimo ar netikėjimo laisvę.

Paminėsite mano žodžius, kad kada nors pasigirs balsas Lietuvos kunigų. Jei ne visi, tai tuli jų tikrai prabils, kad Tarybų Lietuvoje bažnyčias negriauja, kunigų ir tikinčiųjų nepersekioja.

Pasveikinimai

(Gauti prieš Suvažiavimą ir laike Suvažiavimo).

Rochester, N. Y.

"Sveikiname visus Laisvės šėrininkus ir bendradarbius. Lai gyvuoja Laisvė! Kartu su sveikinimu Lucija Bekešienė perka šėrų už $10. A. ir L. Bekešiai, $2 ir V. Bulienė, $1."

Detroit, Mich.

"Laisvės dienraščiui ir Suvažiavimui: Draugai! Mes, būrelis detroitiečių ir Laisvės patriotų, sveikinam laisviečių 1945 metų suvažiavimą, linkime, kad dienraštis Laisvė dar ilgai gyvuotų ir vestų kovą prieš darbo klasės neprietelius, kolei kova bus galutinai laimėta. Taipgi linkime, kad suvažiavimas nutartų gerų tarimų dienraščio Laisvės prakilniai ateičiai. Kadangi kiekvienas darbas ir pastangos reikalauja finansų, tai mes prisiunčiame aukų nuo draugų ir draugių Laisvės simpatikų: Stasys Tvarijonas, **$3. Po $2:** Dr. Palevičius, Kastas Ramanauskas, Petronė Jakštienė. **Po $1:** Anna Litvinienė, Margaret Andriulienė, Jurgis Nausėda, Frank D. Stakvel, Juozas Gugas, Alekas Vaidžiulis, Jonas ir Marg. Alvinai. Viso **$16."**

Great Neck, N. Y.

"Mes sveikiname šį Laisvės Bendrovės suvažiavimą ir linkime rimtai svarstyti spaudos reikalus, nes šiame didelių kovų laike, kuomet visos reakcinės ir fašistinės spėkos puola demokratijos šalininkus, ir progresyvišką spaudą, tiktai pasidėkavojant mūsų dienraščiui Laisvei, mes pajėgiame atmušti ir apginti darbo žmonių reikalus. Todėl mes prisidedame nors su maža auka, kurią teiksitės priimti. Aukavo sekamai: D. Kasmauskas, **$5.** N. Lipskienė, **$3. Po $2:** V. Alyta, J. Baranauskas, F. Lideikis, O. Klimaitienė, Ch. Laužaitis, Al. Lideikienė, P. Bečiai, F. Griškevičia. **Po $1:** J. Kupčinskas, E. Marcinkevičienė, Ig. Urbonas, P. Kutkus, F. Klaston, O. Lukauskienė, T. Vezdžiūnienė, J. Kriaučiūnienė, M. Adomonis, Olga Lukauskaitė. **Po 50c:** A. Simokaitis. Viso $34.50. Pasveikinimo Komisija: P. Bečis ir F. Klaston."

Newark, N. J.

Newarkiečiai sveikina L. suvažiavimą ir visus Laisvės Bendr. šėrininkus ir linki dienraščiui Laisvei geriausių pasisekimų ir čia randate finansinę paramą, $35. Aukavo: Petras Tamašauskas (turi užeigą, Jefferson St., kampas Warwick St., turi visokių gėrimų, mandagus patarnavimas) sveikina su **$15.** LDS 8 kuopa **$5. Po $1:** Ch. Anuškis, T. Casper, B. Diržinauskas, L. Laskauskas, G. Kairis, M. Vitkauskas, K. Stelmokienė, K. Žukauskienė, J. Pakulis, V. Kasper, G. Žukauskas, J. Paukštaitis, J. Stanionis, J. Kunickas, G. Jamison. Draugiškai, **Ch. Anuškis."**

Brooklyn, N. Y.

"Laisvės skaitytojai sveikina Suvažiavimą. Lai gyvuoja Laisvė ir tegul neša progresą tiems lietuviams, kurie dar Laisvės neskaito! **Po $1:** Jonas Vaiginis, Vincas Lazauskas, Augustas Jankauskas, Mary Jenčius, Franas Buteliauskas ir **Geo. Kuraitis."**

Cliffside, N. J.

Mes sveikiname Laisvės Bendrovės dalininkų suvažiavimą: G. ir S. Stasiukaičiai, **$10. Po $1:** M. Stočkus, J. Bakūnai ir **K. Derenčius.** Viso **$13.**

Maspeth, N. Y.

Sveikiname suvažiavimą sekamai: **Po $10:** ALDLD 138 kp. ir LDS 14 kp. Ona, Petras ir Jonas Cibulskiai (brooklyniečiai), **$15.** J. ir O. Kalvaičiai, **$3.** Po **$5:** Geo. ir A. Zablackai, Frank ir Adelė Pakalniškiai. **Viso $48."**

Philadelphia, Pa.

"Šiuomi sveikinu Laisvės Bendrovės suvažiavimą, linkiu laimingai išrišt visus klausimus, kad galėtų mūsų dienraštis gyvuoti ilgiems metams. Čia randate **$5.** Laisvės skaitoyjas, **Peteer C. Mack."**

Chicago, Ill.

"Laisvės Bendrovės Dalininkų Suvažiavimui, Brangūs Draugai: Jūs suvažiavote aptarti Laisvės reikalus ir nustatyti tolimesnio veikimo gaires. Esamose karo sąlygose ir numatomose tolimesnėse perspektyvose Laisvės pupuliarumas, ir nūdien labai didelis, užtikrins jai dar skaistesnę ateitį mūsų išeivijoj.

Laisvė yra nepavaduojamas demokratijos ginklas šitame titaniškam kare prieš fašistines gaujas. Todėl jos rolė taip svarbi mūsų lietuviškoje visuomenėje, kurios tarpe yra nemaža fašistiškų ir pusiau fašistiškų gaivalų, pikčiausių priešų Jungtinių Tautų.

Laisvės ryšiai su senosios gimtinės rašytojais užtikrina netik Laisvės skaitytojams, bet ir visai plačiajai mūsų visuomenei bešalį ir visapusį informavimą apie tikrą padėtį Tarybų Lietuvoj.

Šios teisingos informacijos šviesa ir šiluma sutarpino priešų melus, šmeižtus ir visą tą propagandą a la Goebbels.

Stipriai stovėdama Amerikinės demokratijos papėde ir remdama toli pramatančią Roosevelto politiką, Laisvė tuo pačiu sykiu, tūkstančiais jėgų susirišus su tautiniais kultūrinais sąjudžiais Lietuvoj, su jos liaudies troškimais sykį ant visados baigti su politine izoliacija, ekonominiu skurdu ir kultūriniu atsilikimu.

Faktas yra faktu — kas šiandien sąmoningai atsirubežiuoja nuo Laisvės ir Vilnies, tas ima divorsą su lietuvių tautos kovingomis tradicijomis ir su naujovine jos tikrove.

Draugai laisviečiai! Iš tolimos Chicagos, mes siunčiame jums didelį glėbį brolišku sveikinimų. Jūs turite iniciatyvos ir jėgų dar labiau sustiprinti Laisvę. Tas, kas pergyventa, dar labiau įsąmonina mus visus, kad mūsų pasirinktas pergalės kelias yra teisingas ir didžiuose patriotinio karo sukrėtimuose ir lietuvių visuomenės tarpe.

Geriausių linkėjimų visiems šėrininkams, visam Laisvės personalui, jos redakcijos štabui, jos darbininkams. Šiame laiške jūs rasite dovaną iš Chicagos, **$200.** Draugiškai,

L. Pruseika, F. Abekas."

Per dvejus metus nuo Stalingrado pergalės Raudonoji Armija nubloškė vokiečius daugiau kaip 1,300 amerikinių mylių į vakarus.

LITERATŪRA ir MENAS

LIETUVOS RAŠYTOJAI APIE VOKIŠKĄ OKUPACIJĄ

POETAS KAZYS JAKUBĖNAS

Literatūrinis ir kultūrinis gyvenimas buvo varžomas vokiečių cenzūros ir priespaudos pančių. Kūrybiniam darbui sąlygos buvo nepalankiausios. Lietuvių rašytojai parodė daug atsparumo prieš vokiečius. Vokiečiams nepavyko priversti rašytojus garbinti fašistinę Vokietiją. Nors priežodis sako: "Kieno vežime sėdi, tam ir giesmę giedok," bet lietuviai rašytojai vokiečiams giesmių negiedojo, į jų vežimą nesėdo ir visa širdimi troško, kad greičiau to vežimo ratai sulūžtų.

Vokiečiai siekė ne tik nutautinti, bet ir fiziškai išnaikinti Lietuvą, germanizuoti ją krauju. Ten, kur kartą įkėlė vokiečių kareivio koja, ten amžiams turėjo skambėti vokiečių kalba, išaugti vokiečių dvarai, viešpatauti "aukštesnioji" rasė. Lietuvis vokiečiams tebuvo tik vergas, kuris tetiko sunaikinti arba vergauti vokiečių dvarininkų kumetynuose. Lietuviai rašytojai tai puikiai suprato ir savo kūriniais stengėsi ugdyti liaudyje savo tautos bei praeities meilę. Daugelis kūrinių, kurie pasirodė net vokiečių prižiūrimoje spaudoje, buvo persunkti Lietuvos praeities aukštinimu, tautos meile ir paslėpta vokiškųjų okupantų neapykanta. Daugelis rašytojų visai toje spaudoje nedalyvavo, tylėjo, arba kūrė ateičiai, stropiai savo rankraščius saugodami nuo vokiečių nagų.

Aš pats vokiečių okupacijos laiką išgyvenau, palyginti, laimingai, į vokiečių nagus pakliuvęs nebuvau, nukentėti neteko, nors, kaip ir visiems, dažnai tekdavo slapstytis nuo galimų gaudymų ir persekiojimų. Buvau sučiuptas darbams į Vokietiją, bet pavyko pasprūsti. Vokiečių okupacijos metu netekau keleto savo artimų draugų. Poetas Montvila ir kooperatininkas Dagys buvo nužudyti pirmomis okupacijos dienomis. Kiti, kaip Kuršaitis, Šimaitė, buvo išvežti į Vokietiją ir apie jų likimą nieko nepavyko sužinoti. Šimaitė gestape buvo žiauriausiai kankinama, Pravieniškių darbo stovykloje buvo kinkoma į arklą ir plakama botagais ir lazdomis. Jos dirbtasai darbas ir didvyriškas laikymasis yra tikras lietuvės moters parodytas pavyzdys, kaip reikia kovoti už savo tautos teises ir laisvę. Šių draugų netekimas padarė man skaudų ir neišdildomą įspūdį. Tik tas gali suprasti, ko Lietuva neteko, netekdama šių žmonių, kas arčiau pažino juos kasdieniškam gyvenime, kas žinojo jų siekimus, jų tvirtą ir nepalaužiamą valią dirbti gražesnei ir teisingesnei žmonijos ateičiai.

Bendrai, okupacijos metais mes pajutome, kaip yra brangi laisvė, jos netekus. Pamatėme, kad iki tol permažai mylėjome savo šalį, permažai dėl jos dirbome ir kovojome, dažnai be reikalo patys ją niekinome. Okupacijos metai mums parodė, ką turėjome ir ko buvome netekę.

Frontą praleidau Alytaus apylinkėse. Visi ten karštai troško, kad vokiečiai kuo greičiau būtų išvyti ir kad jų sauvaliavimui būtų padarytas galas. Pasitraukdami vokiečiai sprogdino gražesnius pastatus, kai kur padeginėjo ūkius, arba neleido gesinti kilusių gaisrų. Žmonės pasakojo, kad vokiečiai išprogdinę istorinę Simno bažnyčią. Buvę keletas atsitikimų, kad į slėptuves mėtė granatas arba šaudė į žmones už tai, kad jie nesitraukia nuo besiartinančios Raudonosios Armijos.

Lietuva nuo amžių buvo ir tebėra žemės ūkio kraštas. Žmonės su žeme čia kaip ir suaugę. Todėl savaime suprantama, kokia išaugo prieš vokiečius neapykanta, kada buvo glemžiami į vokiečių rankas geresnieji ūkiai, kada lietuviai, buvę nuo amžių savo žemės šeimininkai, laisvę ją savo krauju ir prakaitu, pradėta mėtyti iš ūkių, kada jie buvo apkraunami nepakeliamomis duoklėmis ir mokesčiais.

Lietuvos rašytojai taip pat glaudžiai suaugę su kaimu. Dauguma jų yra kilę iš šiaudinės pastogės. Jų uždavinys nenutraukti su savo broliais ryšių, jiems padėti, šviesti ir organizuoti juos. Dabar žemė atitenka į dirbančiųjų rankas. Svarbu, kad valstietis ne tik dirbtų ir mylėtų savo žemę, bet kad jis išmoktų mylėti ir branginti visą savo šalį, gintų ją nuo svetimų grobikų, rūpintųsi švietimo ir kultūros reikalais, intensyvintų ūkį, leistų vaikus į mokslą, aplamai, kad skintų kelią ne tik į gražesnį savo asmens gyvenimą, bet rūpintųsi visos tautos reikalais. Prieš akis rašytojams čia milžiniška darbo dirva.

Kai visas kraštas verda karščiausiu troškimu, kuo greičiausiai atstatyti vokiečių okupacijos ir karo padarytus sugriovimus, rašytojas negali likti nuošaliai. Sugriovimo padariniai jaučiami ne vien medžiaginiame, bet ir dvasiniame žmonių gyvenime. Okupacija ne tik sugriovė trobesius, sunaikino turtą, bet daugeliu atžvilgių sužalojo ir žmogaus sielą. Ji išugdė daug sauvalės ir savanaudiškumo reiškinių. Laisvės ir teisingumo idėjos, už kurias šimtmečiais kovojo šviesiausi žmonijos protai, vokiečių okupantų buvo sumindžiotos ir sutryptos. Muziejai išplėšti. Literatūrinis gyvenimas sustojo. Priaugančioji karta neturi net mokykloms vadovėlių. Knygų senosios laidos išsibaigė arba buvo vokiečių sunaikintos. Kraštas pasiilgęs naujų literatūros kūrinių.

Malonu, kad tarybinė vyriausybė daug dėmesio skiria grožinės literatūros leidimui, kad jos rodomas rūpestis bus garantija krašto kultūriniam atgimimui. Rašytojų pareiga šių vyriausybės vilčių neapvilti. Apvylimas būtų nusikaltimas ne tiek prieš vyriausybę, kiek prieš savo kraštą ir tautą.

Aš pats nuoširdžiai trokštu prisidėti savo plunksna prie besikuriančio naujo gyvenimo. Daugiausia dirbu priešmokyklinio amžiaus vaikų literatūros dirvoje. Jau atidaviau Valstybinei Leidyklai eilėraščių rinkinį "Šen, broliukai dobiliukai.'" Turiu kai ką išvertęs ir verčiu iš kitų Tarybų Sąjungos rašytojų, ypač S. Maršako. Netrukus manau paruošti vertimų rinkinį. Žinoma, ir pats stengsiuos sukurti naujų dalykų.

IEVA SIMONAITYTĖ

1941 m. vokiečiams okupavus Lietuvą, jau liepos mėn buvau kažkieno įskųsta ir okupantų policijos areštuota, kaip pabėgusi iš Vokietijos komunistė. Bute buvo padaryta krata. Gestapo buvau smulkiai klausinėjama be kita ko, ir kodėl aš sėdėjusi už vieno stalo su komunistais. Be to, interesavosi, kodėl mano svainis buvo pasilikęs Raudonojoje Armijoje karininku, o negrįžęs ūkininkauti. Po visų klausimų atrodė, kad sveika neišeisiu iš jų nagų. Tačiau, vis dėlto, iš arešto paleido, tik įsakė išsikraustyti iš Kauno. Pasiryžau vykti į Vilnių, kur gyveno mano motina ir sesuo. Bet kadangi tuomet traukiniai keleivių dar neveže, o kitos susisiekimo priemonės negavau, todėl kreipiausi pas tardytoją, sakydama, kad išvykti negaliu. Tardytojas leido pasilikti Kaune, tik liepė nurodyti, kur apsigyvensiu.

Malonu, prisiminti, kad, man būnant arešte, mano išlaisvinimui daug stengėsi draugai rašytojai F. Kirša, S. Čiurlionienė ir kiti.

Neturėdama iš ko gyventi, jieškojau tarnybos, kurią gavau Tiekimo ir Paskirstymo Įstaigos Maitinimo Valdyboje. Teko rašyti kenceliarinius raštelius. Buvome tik šiaudinės lėlės.

Mums dažnai pasiūlydavo arklienos. Aiškindavome, kad mes nepratę jos valgyti. Tuomet nieko nebeduodavo. Aplamai, čia teko pamatyti daug vokiško niekšiškumo pavyzdžių. Apie tai, gal parašysiu atskirai, plačiau.

Nors dirbau kuklų darbą, tačiau buvau nuolat šnipų sekama. Bijojau pasikartojančių kratų. Tokiose apystovose ką nors literatūriško bekurti buvo labai sunku. Vis dėlto buvau pradėjus rašyti keletą dalykų. Tačiau taip, kad jų negalėtų kiekvienas suprasti. Bet fronto metu ir tai žuvo. Gal pavyks juos vėl atkurti.

Šių metų vasarą, po trejų hitlerinio slogučio metų, ėmė artėti išlaisvinimo dienos. Frontą praleidau su vien pažįstama šeima Birštono miške, savo darbo "bunkeryje." Jame ir tūnojom susišaudymui vykstant. Matėm, kaip vokiečiai padegė penkis vasarnamius. Netrukus pasirodė ir Raudonoji Armija. Raudonarmiečių pirmas klausimas buvo: "Ar nėra sužeistų?", o po to pradėjo gesinti degančius vasarnamius. Buvo išgelbėta ir dalis mano drabužių. Visi raudonarmiečiai buvo labai malonūs, nuoširdūs žmonės. Tai sudarė labai gerą įspūdį. Visų nuotaika tuoj pagerėjo.

Fronto pergyvenimų ir nepatogumų pasėkoje mano sveikata, ypač širdis, žymiai pablogėjo. Todėl į Kauną grįžau kaip ligonis. Čia manim rūpinosi daug žmonių. Rašytojų Sąjungai gavus namus, man buvo suteiktas galimumas juose apsigyventi. Pradėjau atgyti, sveikata ėmė taisytis. Kyla noras vėl kurti. Nors vaikščiojimas pas gydytoją tuo tarpu dar žymiai trukdo, tačiau jau pradėjau rašyti. Tuo tarpu rašau keletą apysakaičių, kurių galėsiu duoti ir "Tarybų Lietuvai." Ruošiu novelių rinkinį. Nebegręsiant netekti laisvės, ryžtuos ir jaučiu pareigą rašyti ir rašyti, tik dabar jau nebe bendraraščius apie arkliena.

Kompozitorius Stasys Šimkus

Stasys Šimkus gimė 1887 m. sausio 10 d., Matiškių kaime, Seredžiaus valsčiuje. Mirė prieš metus — 1943 m. spalio 15 d. Vokiška okupacija, daroma žala lietuviškai kultūrai, sutrumpino jo gyvenimą. Jo tėvas kalvis turėjo tik 6 deš. žemės, gyveno skurdžiai, todėl išvyko į Ameriką laimės jieškoti. Motina, likusi su vaikais, buvo priversta dar septynerių metų Stasį išleisti tarnauti. Dešimties metų Stasys pateko į Kauną pas savo seserį siuvėją. Stasys, turėdamas palinkimą muzikai, pradėjo mokytis pas Naujalį vargonuoti. Po trijų metų, būdamas trylikos metų, pradėjo vargoninkauti Čiobiškyje, paskui Kriokalauky ir Skirsnemunėje. Uoliai rengė lietuviškus vakarus ir vedė chorus. P. Vileišio remiamas, 1905 m. įstojo į Vilniaus muzikos mokyklą. Vilniuje vedė "Kanklių" dr-jos chorą.

1908 m. Šimkus baigė Varšuvos muzikos institute vargonų skyrių. 1914 m. baigė Petrapilio konservatorijos kompozicijos skyrių.

Vasaros atostogų metu Šimkus Lietuvoje organizuodavo chorus, chorų koncertus, visaip propaguodamas lietuvišką dainą.

1914-18 m. karo metu draugijos nukentėjusiems nuo karo šelpti Šimkus buvo deleguotas į Š. Ameriką aukų rinkti. Čia jis penkerius metus lankė lietuvių kolonijas su prakalbomis, organizavo ir mokė chorus ir rengė koncertus.

1917 m. ten pradėjo leisti žurnalą "Muzika." Čikagoje vedė įžymų "Birutės" chorą, su kuriuo dirbdamas parašė nemažai kūrinių chorui, solo ir kt.

1920 m. grįžęs į Lietuvą, darbavosi su chorais Kaune ir Vilniuje. Vėliau dar studijavo Leipcige. 1923 m. Klaipėdoje įsteigė muzikos mokyklą, kurios direktoriumi išbuvo iki 1930 m. Uždarius šią mokyklą, Šimkus išvyko į Vakarų Europą studijuoti operų pastatymą. Grįžęs, dvejus metus išbuvo operos dirigentu. Vėliau Šimkus organizavo ir dirigavo simfoninius koncertus ir vadovavo liaudies melodijų rinkimo darbui.

Dar Varšuvoje mokydamasis, Šimkus pradėjo harmonizuoti liaudies dainas. Iš to laiko yra labai populiari daina vienam balsui su fortep. "Kur bakūžė samanota." Būdamas Petrapilyje, jis išleido pirmąjį mišriam chorui harmonizuotų 20 liaudies dainų rinkinį. Vėliau pasirodė "Devynios dainos," "Dainų dainorėlis" ir "Dainininkas." Be šių rinkinių Šimkus yra išleidęs daug dainų atskirais lapais, pav., "Važiavau dieną" ir tt. Liaudies dainos vienam balsui su fortepijonu: "Dvi dainos," "Trys dainos," "Keturios dainos." Laisvos kompozicijos vyrų chorui: "Dvi dainos." Iš originalių dainų mišriam chorui su fortep. yra labai populiarios: "Oželis," "Lietuviais esame mes gimę" ir kt. Labai yra mėgiamos: "Oi, greičiau," "Mergužėle brangi," "Sunku man gyventi" ir kt. Taip pat populiarūs yra balsų duetai su fortep.: "Plaukia sau laivelis" ir kt.

St. Šimkus visą amžių yra daug dirbęs, rinkdamas liaudies dainas ir jų melodijas. Lietuvių Mokslo Draugijoje, Vilniuje, buvo parengta spaudai jo surinktų apie tūkstantį dainų. Žymią dalį jo surinktų ir užrašytų liaudies dainų vokiški barbarai sunaikino, plokšteles sudaužė, ir tai Šimkui, visuomet labai jautriam lietuvių liaudies dainų atžvilgiu, sukėlė didelį širdies skausmą.

Šimkus parašė operą "Kaimas prie dvaro," kuri, vėliau pavadinta "Pagirėnais," buvo pastatyta Kaune. Šimkus savo dainomis amžiais liks gyvas mūsų liaudyje. *E. M.*

(Iš "Tarybų Lietuvos")

Mirtis už Mirtį

Mirtis už mirtį, užpuolikai,
O kaip patinka gi jum tai?
Ką dabar sakote plėšikai?
Kaip žvėrys, staugiate piktai.
Už didžią garbę sau palaikėt
Kaip griovėt, naikinot viską.
Ir žmonių kraują liejot, lakėt.
Kūrinius leidote liepsna.
Staugėt džiaugsmu,—"pasaulis mūsų"!
Valdys jį arijų gentis.
Valdys jį tikras kraujas Prūsų—
Mirtis kas jų nebeklausys.
Ir vykdėt savo žiaurų darbą,
Trokšdami ponais didžiais būt.
Geidėt gyvent, iš kito vargo.
Bet ten laukuose likot pūt.
Liaudis laisva, liaudis kovinga,
Niekad kitiem nebevergaus.
Garbė pakils jai išdidinga.
Gyvuot jai niekas neuždraus.

P. Pilėnas.

Aš Dirbu Savo Tautos Labui

Rašo poetė *Valė Valsiūnienė.*

Vakaras. Erdvūs internato langai tviska nuo besileidžiančios saulės spindulių, kurie, pranykdami už tolimųjų girių, dar žaidžia medžių viršūnėse, namų stoguose ir praeivių veiduose. Iš žemutinio aukšto sklinda švelnūs dainos garsai: "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka." Daina sklinda tolyn, skamba ore ir, nuaidėjusi medžių viršūnėmis, sudyla toli už miško.

Šiuo metu dirbu Udmurtijos Debiosų lietuvių vaikų namuose ir lietuvių vidurinėje mokykloje.

Man rašant šią korespondenciją, sūnus Algis sėdi šalia. Jis ruošiasi pamokoms. Mano auklėtinės, V klasės mergaitės, paruošiusios pamokas dainuoja ir siuvinėja. Netrukus bus paroda ir kiekviena stengiasi ką nors paruošti. V klasės auklėtinės — Palangos ir Druskininkų stovyklų dalyvės. Jų tėveliai yra likę Lietuvoje ir tik keletas jų turi savo mamytes šalies užnugaryje. Bet internate jos nesijaučia našlaitėmis. Kiekviena smulkmena dalijasi su auklėtojomis, klauso jų, patiki savo mažutes paslaptis ir dažnai, prisiglaudusios kaip prie motinos, klausosi jų pasakojimų apie Lietuvą, jos praeitį ir apie didįjį Tėvynės karą. Rytais, man einant į internatą, jos pamato mane iš tolo pro langus ir rankutėmis moja, kol neužeinu į kambarį. "Mes jūsų labai laukiame,"—šaukia visos ir tuojau pradeda pasakoti, kaip miegojo, ką veikė po pamokų ir tt. Visos jos man vienodai brangios ir savos, ir pati laimingiausia bus mano gyvenimo valanda, kada aš jas sveikas ir tvirtas siela ir kūnu parvešiu Lietuvon ir atiduosiu jų mamytėms. O tokia valanda ateis.

Debiosuose sutikau savo buvusių auklėtinių iš šiaulių miesto, kurie labai nuoširdžiai džiūgavo sutikę mane. Viena šiaulių miesto 4 prad. mokyklos mokinė pasakė: "Drauge mokytoja, man dabar rodosi, kad aš esu Šiauliuose. Kaip gerai, kad jūs čia atvykot."

Iki paskyrimo dirbti lietuvių vaikų namuose apie 2 metus mokytojavau Krasnojarskio vidurinėje mokykloje. Dėsčiau jaunesnėse klasėse vokiečių kalbą ir (baigusi karinio parengimo kursus) karinį parengimą. Vėliau, Lietuvos TSR Liaudies Komisarų Tarybos iškviesta, atvykau į Maskvą, iš kur, Lietuvos TSR Švietimo Komisaro paskyrimu, atvykau į Debiosų lietuvių vaikų namus, kaip auklėtoja ir mokytoja. Savo darbu esu patenkinta.

Be mokymo ir auklėjimo darbo, šiuo metu paruošiau spaudai eiliuotą liaudies pasaką "Du likimai" ir eilėraščių rinkinį "Marios šaukia." Be to, Lietuvos TSR Valstybinei Leidyklai atidaviau nespėjusią Lietuvoje išeiti legendą "Baudžiauninko duktė." Be šių mano darbų verčiu į lietuvių kalbą Gaidaro veikalą "Timūras ir jo būrys."

Debiosuose jaučiuos lyg mažoje Lietuvos provincijoje. Lietuvių kalba ir dainos čia skamba ne tik internate ir mokykloje, bet ir gatvėje. Internato auklėtiniai savo dainomis, tautiškais šokiais, skambiais eilėraščiais yra privilioję vietinių gyventojų simpatijas ir joks pasirodymas neapsieina be jų.

Vaikai čia visakuo aprūpinti ir sotūs. Be kasdieninio maisto ir drabužių, jie dažnai gauna dovanų, kurias atveža atstovai iš Maskvos. Nemaža dovanų vaikučiai gauna ir iš Amerikoj gyvenančių lietuvių. Kiek teko susipažinti su internato gyvenimu, vaikų sveikatingumu, tai galiu paliūdyti, kad Debiosų lietuvių vaikų namuose dar nėra miręs nė vienas vaikas, imant domėn visus trejus metus jų buvimo užnugaryje.

Vaikai savo prisiminimuose dažnai mini draugus, kuriuos Palangoje negailestingai pervėrė okupantų kulka. Šito jie niekada nepamirš. Ir kol oš Baltija, kol vakarų vėjas neš nors vieną pamario smiltinę, jų širdys plaks dėl savo gimtojo krašto, kurio išvadavimas iš po vokiškųjų užgrobikų jungo yra didžiausias ir švenčiausias jų troškimas. Kas rytą kelia jie dar su didesniu pasiryžimu mokytis ir dirbti, kad ateityje galėtų būti tikrais savojo krašto šeimininkais.

Udmurtijos TSR, Debiosai,
1944 m., balandžio mėn.

Oakland, Calif.

Lietuvių Literatūros Draugijos 198 kuopa labiausiai šiuo kartu rūpinasi, tai kaip paremti Lietuvos žmones, kuriuos vokiečiai nuteriojo.

Kuopa laikytame susirinkime gruodžio 6 d., nutarė tam reikalui surengti parengimą. Nutarta paaukoti $10 Lit. Draugijos Centro reikalams ir $5 ILD reikalams. Valdyba paliko ta pati. Senų metų užbaigimui parengimo komisijon apsiėmė drgg. K. Karosienė ir Burdienė. Organizatorė ragino, kad visi nariai sekamame susirinkime užsimokėtų 1945 metų duokles.

Gruodžio 17 d. turėjome parengimą pas S. Slegerius, ant jų farmos. Slegeriai jau ne pirmu kartu aukauja vietą, kiti draugai aukavo gėrimų ir valgių, taip, kad nuo parengimo liko $50.25 pelno. Visas pelnas paskirtas Lietuvos žmonių pagalbai.

Gruodžio 30 d. turėjom surengę pietus pas drg. Karosus užbaigai 1944 metų, jų naujame name. Draugai turi gražų namą, gražią patalpą beismente. Drgg. Karosienė ir Burdienė paruošė labai skanius pietus, buvo įvairaus valgio. V. Gust paaukavo turkę. Parengimas gerai pavyko. Pelno liko $29.75. Visas paskirtas pagalbai Lietuvos žmonių.

Sausio 3 d. įvykusiame susirinkime paaukota Laisvės bazaro naudai $5. Drg. J. K. Čeplikas atsisakė nuo nutarimų sekretoriaus vietos, tai jo vieton išrinkta drg. Mugianenė. Parių komisija J. Karosas ir K. Jankauskienė, gerai darbavosi pereitais metais, tai vėl jie palikti visiems šiems metams su užgyrimu. Fin. sekr. K. Karosienė, pranešė, kad parės pelnas $50.25 ir senų metų parengimo pelnas $29.75, bendrai $80 bus pasiųsti Lietuvos žmonių pagalbai.

Kuopos org. K. Jankauskienės pasidarbavimu jau visi nariai pasimokėjo duokles už 1945 metus ir pinigai pasiųsti į centrą. Tai labai gražus pavyzdys.

J. Yankauskas,
Kp. Korespondentas.

Worcester, Mass.

Pataisa

Laisvėj, sausio 30 d., tarpe aukotojų vardų, per klaidą, apleista, kad dd. P. Jalskis ir A. Balčiūnienė aukavo po $5. Klaidą pataisome ir draugus atsiprašome.

M. S.

B-29 VĖL BOMBARDAVO SINGAPORĄ

Japonijos radijas pranešė, kad 90 didžiausių Amerikos bombanešių B-29 vėl puolė japonus Singapore, japonų užimtoje buvusioje anglų tvirtovėje. Japonai sakėsi nukirtę vieną amerikinį bombanešį.

Maskva. — Sovietų kariuomenė suima tūkstančius bėgančių, bet nepaspėjančių pabėgti civilių vokiečių, kuriais užsigrūdę visi keliai.

Sovietai tebenaikina apsuptus vokiečius Poznan ir Torun tvirtovių miestuose vakarinėj Lenkijoj.

London. — Gal jau prasidėjo Roosevelto-Churchillo-Stalino konferencija.

PITTSBURGH, PA.

Fašistai Nukniaukė Dienotvarkį

21 d. sausio, šių metų, atsibuvo konferencija ALT, Pitts. skyriaus. Šią konferenciją vietos fašistukai rengė labai nuo seniai ir norėjo padaryti skaitlingą, taip ir labai turtingą, bet išėjo nekaip: delegatų skaičiumi (jeigu jie visi būtų atstovavę organizacijas) būtų buvę neblogiausia, finansiniai prastai, o politiniai visiškai subankrūtavo.

Delegatų buvo priskaityta 74 nuo 26 draugijų, bet daugumas tų draugijų gyvuoja tik ant popieros, kitų nėra nei ant popieros, jų visiškai nėra. Pavyzdžiui, Carnegie, Pa., atstovavo tūla bobelka nuo LSS 6 kp., o ten jokios LSS kp. nėra, fašistuojanti elementai, kad susidaryti delegatų prieš kokį susirinkimą visada prisivaro nieko neatstovaujančių delegatų, jie tam geri specialistai.

Aukų, sakė, surinko, delegatai suvežė ir pavieniai asmenys sunešė $364 su centais, pirmininkas Dargis džiaugėsi, kad tai stebėtis reikia, kad tiek daug aukų suplaukė. O iš tikrųjų, tai aukų mažai, reikia atsiminti, kad jie už tas aukas vedė nesvietišką agitaciją ir manė sukelti Pittsburghui skirtą kvotą, $4000, o sukėlė tik tris šimtus dolerių! Jie žino, kad Pittsburgho didžiausios draugijos — kliubai — turi daug pinigų ir tikėjosi savo kvotą lengvai išpildyti, nes į tuos kliubus rašydami atsišaukimus rinkti delegatus, sakė: tikimės, kad tamstų draugija, siųsdama delegatus, sykiu įduos delegatams ir stambią auką atnešti. O konferencijoj, kaip pasirodė, nei vienas iš didžiųjų kliubų aukų neatnešė, išskiriant McKees Rocks kliubą, kur pro-fašistukai bosauja, atnešė virš $200.

Politiniai jie visiškai nusibankrutavo. Jie per savo laikraščius ir žodžiu šaukė, kad jie yra didžiausi demokratai ir kovoja už demokratiją, o savo darbais aiškiausiai rodo, kas jie iš tikro yra — fašistai.

Kur demokartiškų pažiūrų žmonės susirenka į konferenciją, ten delegatai išsirenka konferencijos valdybą, komisijas, daro sumanymus, įnešimus, kalba, diskusuoja visus konferenc. apeinamus reikalus ir t.t., o pas fašistuojančius elementus delegatai jokių teisių neturi. Jie čia tik turi atnešti pinigų ir klausyti ponų viršininkų raportų, daugiau nieko. Ar tai demokratiška?

Kad ir minimoj konferencijoj: Konferencijai valdyba iš anksto nuskirta, visas komisijas skiria pirmininkas. Diskusijų nėra. Pavyzdžiui, Gabaliauskas skaitė paskaitą Lietuvos klausime, o perdėm buvo niekinama ir šmeižiama Sovietų Sąjunga ir rusų tauta. Pirm pradėsiant paskaitą skaityti, Gabaliauskas pareiškė, kad po paskaitos bus galima apie paskaitą diskusuoti, o diskusijų nedavė, dienotvarkį leido delegatams priimti, kur buvo punktas apie ALT darbuotę ir kiti punktai. Konferencijai einant prie pabaigos, vienas progresyvis delegatas klausė pirmininko: gerbiamas pirmininke, kadangi iš viso ko matytis, jog konferencija eina prie pabaigos, betgi dienotvarkyje buvo punktai apie ALT reikalus ir kitus dalykus? Pirmin sako: Jau viskas praėjo — pasibaigė.

Matot, kokie jie "demokratai." Dienotvarkį davė delegatams priimti, bet vėliau, bijodami savo politinių darbelių iškėlimo, dienotvarkį nukniaukė. Tiesa, viename klausime šiaip taip buvo priversti leisti biskį padiskusuoti, tai drapanų siuntimo Lietuvos žmonėms klausime. Po poros progresyvių delegatų trumpų kalbų, atsistojo J. Stilsonas, plūdimų specialistas, ir ėmė niekinti ir išjuokti tuos, kurie dabar siunčia Lietuvos žmonėms pagalbą per LPTK. Po to, matomai susitarę, visi ėmė ploti, baubti ir žviegti, matomai, reiškiant jam pritarimą, o progresyviams panieką. Po Gabaliausko kalbos irgi tas pats. Tokių prajovų jau nebuvau girdėjęs per kokį 30 metų — nuo tada, kuomet dar socialistai buvo neišsigimę ir žmoniškai kalbėdavo susirinkimuose ar prakalbose, o tamsios moterėlės imdavo rėkti ir triukšmauti prieš juos. Maniau, kad jau tokių šiuose laikuose nebėra, o betgi pasirodo, kad fašistukai jų vėl priperės. Bet kada progresyviai delegatai vėl gavo balsą ir pareiškė, kad norint išjuokti ir išniekinti ką nors gali kiekvienas žmogus, betgi taip negražu ir nedora, tos davatkos matomai susisarmatino ir jau buvo žmoniškesnės.

Pastebėtina, kokį didelį troškimą turi p. Gabaliauskas būti vadu, politikierium, ir t.t. Kada vienas progresyvis delegatas pareiškė, kad drabužių rinkimas yra labdarybė, o ALT politika, tai Gabaliauskas ėmė girti ir kredituoti taip, kad atrodė, jog pradės tą draugą pagriebęs bučiuoti, kaip pernai New Yorke Šimutis Grigaitį, bet tas šiuo tarpu dar nejvyko. Gal būt, kad to įkarščio pagautas taip "politiškai" ir nukalbėjo, girdi: Tūli jūs, gal manote, kad mes durni, nežinome, ką darome, ir t.t., o ne, mes žinome, kam mes užlaikome Jurgėlą, Grinių ir kitus. Jie turi iškelti aikštėn visas Sovietų Sąjungos ambasados Amerikoj šunybes apie Lietuvą ir t.t., o Lietuvai reikia pirma iškovoti politinę gyvybę, o paskui, jeigu katras eis be kelnių — duoti jam kelnes.

Matote, koks didelis "politikas ir diplomatas" iš to Smetonos auklėtinio. Amerika neturi gabių diplomatų, kaip Jurgėla, Grinius ir kiti nykštukai, o Lietuvos žmonės tegul dabar būna alkani ir vaikšto be kelnių, kol tie Smetonos perėti ablavukai atneš jiems duonos šmotą ir kelnes. Jūs, ponai, per tą didelę maniją, neverti nei tos pasakiškos varlės, kuri norėjo išsipūsti iki jaučio dydžio.

Prie pabaigos ir eksplozija: J. Mažukna, gavęs balsą, pasakė, kad čia yra didelis raketas. Kaip tik jis tą žodį ištarė, taip visus tuos nykštukus ir nudiegė, rodos, būtų perkūnas į juos trenkęs. Visi vienu balsu sušuko: Atšauk! Atšauk!... M. sako: jūs nežinote, ką aš noriu pasakyti, duokite man užbaigti.

Neduosim, atšauk!

M.: Neatšauksiu.

Išmesti jį, išmesti jį...

M.: Nereikia jums mesti, aš ir pats išeisiu, ba čia man nėra kas veikti. Pasitraukė pašalin svetainės ir šnekučiavosi su vienu kitu žmogum. .

Tai šitokią "demokratiją" tie žmonės atstovauja ir tokia jų "demokratija." Taip jie elgėsi neturėdami jokios politinės galios ir dargi pabėgėliai, o kas būtų, jeigu jie turėtų politinį balsą, sakysime, valdytų Lietuvą?

Labai gerai padarė Pittsburgho didieji kliubai, kad nekišo savo pinigų į tokių "demokratų" kišenius.

Tegul sau juos šeria savo doleriais parapijonai, jeigu jie turi tiek daug tų dolerių, o progresyviškesni kliubai, saugokit savo iždus nuo jų, kaip nuo ugnies.

Iškykęs Vaikas.

So. Boston, Mass.

Žuvo Vytautas Lenktis

Šiomis dienomis Kazys ir Agota Lenkčiai iš Carville —

Vytautas Lenktis

arti Midway, Mass. gavo žinią, kad jų sūnus, 29 metų amžiaus, mirė nuo nacių kulkų Francijoj. Tėvai yra dideliame nuliūdime, nes jie tik ir turėjo tą vieną sūnų ir jis buvo pašauktas išlaisvinimui viso pasaulio nuo tironiškos diktatūros. Ne tik tėvai yra dideliame nuliūdime, bet ir Julia Rainardienė, nes Kazys Lenktis yra draugės Rainardienės brolis. Ši nemaloni žinia sukrėtė visus! Gaila Vytauto, tai buvo rimtas jaunuolis.

Tikrai yra tragedija, kad mūsų jaunieji vyrai turi mirti už netikusią pasaulio vadovybę. Bet pakol privatinė nuosavybė bus žmonijos pirmu idealu, karai atsikartos. Žmonijai ne tik reikia naikinti karų sėklas, bet reikia permainyti ekonominę sistemą, kuri gamina tas sėklas ir jos gimsta po tam tikrais vardais —fašizmas ir nacizmas. Drąsiai galiu tarti: išnaikink privatinę nuosavybę ir nebus karų daugiau ant šio pasaulio! Dabartiniais laikais visi žmonijos blogumai. pareina nuo privatinio turto. Turtas pagamina perteklių ir perteklius pagamina turtuolių klasę, kurioji netarpsta savyje. Tai yra pradžia karo.

Mes apgailestaujame, kad mūsų Vytautas nebebus su mumis daugiau, bet jo dvasia, jo draugiškumas, jo malonus būdas, ir jo paaukota gyvybė gyvens tarpe mūsų, ypač tarpe tėvų, giminių ir pažįstamų! Vytautas mirė dėl idėjos — už laisvę ir pergalę demokratijos, už geresnę ateitį, kad lygybė gyventų ant žemės.

B. F. K.

Tampa, Florida

Floridos Darbininkų Bėdos; Rasinė Diskriminacija

Jau nekuris laikas atgal valdžios Fair Employment Practice Komisija perspėjo Tampos Shipyardų bosus ir darbo unijas, kad jie trukdo karinius darbus, diskriminuodami negrus karinėse įmonėse. Shipyardų bosai teisinosi negalį imti negrų prie atsakomingų darbų, nes jie nesą ganėtinai išsilavinę tokiems darbams ir nepriklauso amatų unijose, o Amer. Darbo Federacija sakė negalinti priimti negrų į mechanikų uniją todėl, kad galės išsivystyti kivirčai, kurie privestų prie rasinių riaušių ir kraujo praliejimo. Bet tuom patim kartu Darbo Federacija priima negrus į nelavintų darbininkų unijas, sudėdami į atskirus negrų lokalus. Tai, rodos, galėtų tą patį padaryti ir amatų unijose.

Negram čia, kad ir prie geriausių norų, nebuvo progos patapti mechanikais, nes Tampoj nebuvo amatų mokyklos dėl negrų. Čia buvo 2 amatų mokyklos, bet jose mokinosi tik balti, nes Floridoj negrams yra draudžiama lankyti tas mokyklas, kuriose lavinasi baltieji.

Nelavintų darbininkų unijos organizatoriaus H. L. Sander ir negrams prijaučiančių unijistų pastangomis tapo įsteigta amatų mokykla dėl negrų. Paėmė vieną iš buvusių Don Thompson, amatų mokyklą, federalė valdžia įdėjo apie $200,000 dapirkimui reikalingos mašinerijos ir kitų įtaisų ir Don Thompson amatų mokykla patapo viena iš geriausių, kurioje negrams atsidarė proga patapti mechanikais. Negrai su džiaugsmu puolėsi į tą jiems įsteigtą amatų mokyklą ir 250 jau patapo gerais mechanikais, gavo diplomus. Bet Tampa Shipyardų kompanijos bosai vis vien atsisako priimti negrus mechanikus į darbą už tai, kad jie nepriguli prie amatinės unijos, o Am. Darbo Federacija vis atsisako priimti negrus į amatų unijas.

Dėl to viso, negrams, nors ir baigusiems vieną iš geriausių amatų mokyklų, prisieina darbo ieškoti kitose valstijose. Vieni jų nuvažiavo į Mobile, Ala. Shipyardą, kuriame vienoj pakaitoj dirba negrai, kiti gavo darbus Brunswick, Ga., o tie, kurie norėjo gyventi Tampoj, tiems Tampa Shipyard kompanija davė mechanikų darbus, mokėdama tik 70 centų už valandą, kuomet balti unijistai už tokį darbą gauna po $1.20 už valandą. Taip dalykams einant, dabar toj geriausioj, negrams įrengtoj amatų mokykloj, kurioje gali sutilpti 300, mokinasi tik apie 130 mokinių, nes tiems negrams, kurie nori pasilikti gyventi Floridoj, mokslas nieko gero nesuteikia.

Dabar čia padėtis yra tokia: Brewsters amatų mokykla, kurioje mokinasi balti, nėra taip gerai įrengta, kad mokiniai galėtų patapti pilnai kvalifikuotais mechanikais, kokių dabar yra pageidaujama prie budavojimo karišky laivų ir todėl apie 800 tą mokyklą baigusių negauna mechanikų darbo, nors Tampa Shipyardas nuolatos pajieško kvalifikuotų mechanikų. Don Thompson mokykla yra prirengta, kad išlavinti pilnai kvalifikuotus mechanikus, stovi pusiau dyka, tik dėl to, kad čia baltiems "nepritinka" lavintis vienoj mokykloj su negrais. Tokia padėtis labai trukdo karinius darbus. To viso dėlei FEPC, kuri veikia prieš rasinę diskriminaciją kariškuose darbuose, imasi griežtesnių priemonių padėties atitaisymui. Pastaromis dienomis FEPC įteikė pakvietimus Tampa Shipyardo ir Amerik. Darbo Federacijos viršininkams, kad pribūtų apklausinėjimui.

H. L. Sander dėjo visas pastangas pataisymui tokios padėties, mėgindamas įtikinti baltus unijistus, kad jie su negrų diskriminacija patys neria kilpą ant savo unijų sprando, kurios, karui pasibaigus, galės būti pasmaugtos ir ypatingai dėl to, kad Floridoj yra praėjęs priešunijinis įstatymas. Bet Amer. Darbo Federacijos viršininkai visai nekreipia domės į tai. Dėl to Sander metęs čia unijos organizatoriaus darbą, išvažiavo į Pacifiko pakraščius susirasti sau kito darbo.

J. N. S.

Worcester, Mass.

Lietuvių Literatūros Draugijos 155 moterų kuopa, sausio 8 d. laikė susirinkimą. Valdyboj pasiliko tos pat draugės. Visos draugės dirba sutartinai ir sunkiai. Daug gerų darbų atlikome pereitais metais ir pasiruošėme šiemet. Uždirbtus pinigus paskirstė naudingiems tikslams, kaip tai: Lietuvos žmonių pagalbai ir kitiems.

Ruošiamės prie rinkimo naudotų drabužių Lietuvos žmonių pagalbai. Kas tik turite drabužių, be kurių galite apsieiti, tai prašome paaukoti. Kas tik turite atliekamų drabužių ar kitų naudingų dalykų, tai prašome pristatyti į Lietuvių Svetainę, 29 Endicott St. Už tai būsime labai dėkingi.

A. W.

Amerikos lakūnai vėl puolė japonus Iwo saloj.

Stoughton, Mass.

Sausio 21 d., sekmadienį, po pietų įvyko prakalbos. Kalbėtoju buvo drg. D. M. Šolomskas iš Brooklyn, N. Y., ALDLD sekretorius. Šolomskas yra logiškas kalbėtojas, jo prakalba visados visiems labai patinka. Žinoma, mūsų kolonija, tai mažytė ir prakalbos buvo mažai išgarsintos. Bet, Stoughtono lietuviai gražiai pasirodė, kaip ir visados. Buvo aukų parinkta.

Aukotojų vardai:

A. Androw $3.

J. Lavas ir J. Petrukaitis po $2.

J. Kavolus, K. Kibirkštienė, F. Kvedaras, R. Radzevičienė, K. Radzevičius, J. Valuntukevičius, V. Stulgaitis, K. Valuntukevičius, S. Lisauskas, P. Valent, S. Lukas po $1.

J. Kimtis 75c.

H. Lukas, J. Tamulevičie-

(Tąsa 5-me pusl.)

Tel. TRObridge 6830
Dr. John Repshis
(REPŠYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 tr 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
278 Harvard Street
kamp. Inman St. arti Central Sky
CAMBRIDGE, MASS.

Thomas J. Klimaitis
Graborius--Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Balsamuoja ir laidoja ant visokių kapinių.
Šermeninė (Koplyčia)
NEMOKAMAI
Teisingas Patarnavimas
Reikale Kreipkitės:
THOMAS J. KLIMAITIS
1640 North Main Ave.,
SCRANTON, PA.
Tel. 3-6723.

J. GARŠVA
GRABORIUS-UNDERTAKER
Laidotuvių Direktorius
VELTUI ŠERMENINĖ
(KOPLYČIA)
Parsamdo automobilius ir karietas vestuvėms, krikštynom ir kitkam.
231 BEDFORD AVENUE
BROOKLYN
Telephone: EVergreen 8-9770

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Nupiešiam Planus
Darome ir Pritaikome Akinius
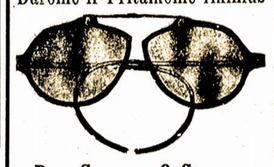
Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliavoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St. Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLenmore 5-6191

F. W. Shalins
(SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y
Suteikiam garbingas laidotuves
$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. VIrginia 7-4499.

LIETUVIŠKAS
TRAKTYRIUS
(VALGYKLA IR ALINĖ)
Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės
Kasdien Turime
KARŠTŲ UŽKANDŽIŲ
Juozas Zeidat
Savininkas
411 Grand St. Brooklyn

Lietuvių Kūro Kompanija
Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.
Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis
Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

CHRONIŠKOS LIGOS
ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMORRHOIDAI ir kitos Mėšlažarnės Ligos, Inkstų ir Pūslės sugedimai, Nugaros skausmai, Skilvio ir Žarnų nesveikumai, Chroniški Skauduliai, Ištinusios Liaukos ir Abelnas Silpnumas, Reumatizmas ir Arthritis. VYRAI ir MOTERYS gydomi naujoviškais būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių kraujo ir šlapumo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrintinkamą gydymą.
VISOS CHRONIŠKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS
— Vidutinis Atlyginimas —
MEDIKALIS IŠTYRIMAS $2.
DR. ZINS (Įsist. 28 m.)
110 East 16th St., N. Y. Arti Union Square
Kasdien 9 A. M. — 7 P. M Sekm 9 A M — 2 P M

Kepame Tikrą Lietuvišką Duoną Ir Visokius Pyragus Bei Keiksus
Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui.
Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.
Sav. V. LUKOŠEVIČIUS. Tel. EVergreen 4-8802

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus.
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
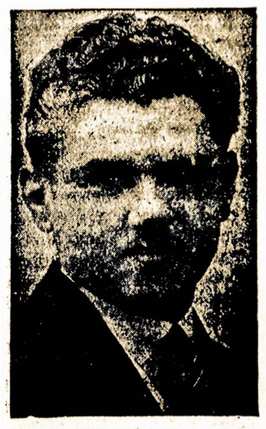
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
★
Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
★
1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA
Telefonas Poplar 4110

B-29 Kirto Smūgį Japonam Singapore

Indija. — Amerikos bombanešiai B-29 sunaikino didžią plaukiančiąją dirbtuvę laivams taisyti Singapore ir supleškino stambų prekinį japonų laivą.

Tame plaukiančiame doke - dirbtuvėje galėjo būti taisomi didlaiviai iki 50,000 tonų. Amerikiečiai nušovė 16 japonų lėktuvų. Visi Amerikos bombanešiai sugrįžo.

Katalikai ir Komunistai Stipriai Remia de Gaulle

Paryžius. — Francūzų laikraštis Monde rašo, jog katalikai ir komunistai sudaro stipriausią generolo de Gaulle valdžios pamatą Francijoj. Socialistai gi dedasi "kairesniais", reikalaudami perimt įvairias pramones į valdžios rankas ir t.t. Teigiama, kad socialistai gal pasitrauks iš dalyvavimo de Gaulle valdžioje.

Francija Užgrobia Pelnus Dirbusių Naciam Biznių

Paryžius.— Francijos valdžia užgrobė 25 milionus dolerių pelnų, kuriuos buvo susikuopęs fabrikantas Andre Marquer, begamindamas vokiečių kariuomenei drabužius ir blanketus. Bus pakedenti pelnai ir 15,000 kitų francūzų fabrikantų ir kompanijų, pralobusių tarnavimais vokiečiams.

Silpni Vokiečių Pasipriešinimai Vakarų Fronte

Paryžius. — Vis dar stebėtinai menkai vokiečiai tesipriešina amerikiečiams ir anglams vakariniame fronte. Nes naciai permetė daug savo kariuomenės iš šio fronto į rytus prieš Sovietus ir tuo būdu labai nusilpnino savo jėgas vakaruose.

Anglų Lakūnai Trukdė Nacių Siuntimą į Rytus

London, vas. 2. — Daugiau kaip 1,000 Anglijos bombanešių praeitą naktį sprogdino Berlyną, Mainzą, Ludwigshaveną ir kitus vakarinės Vokietijos miestus. Anglų lakūnai ypač taikė bombas į geležinkelių stotis ir tiltus. Tuomi jie stengėsi sutrukdyt traukinius, kuriais naciai siunčia šimtus tūkstančių savo kariuomenės į rytus prieš Sovietus.

JĖGOS ATĖMIMAS VOKIETIJAI

London. — Ūkiniai Jungtinių Tautų specialistai Londone pataria, kad talkininkai po karo paimtų savo globon Vokietijos fabrikus, finansus, lėktuvų linijas, laivus ir kitas įmones ir gana ilgai jas kontroliuotų, idant vokiečiai negalėtų vėl greitai pradėt rengtis naujam karui.

New York. — Buvęs Amerikos valstybės vice-sekretorius Sumner Welles pareiškė, jog tikimasi, kad Rooseveltas, Stalinas ir Churchillas susitars dėlei didžiųjų talkininkų savitarpinės organizacijos taikai palaikyti po karo.

London. — Sovietų kariuomenė įsiveržė į rytinę Karaliaučiaus dalį ir užėmė zoologinį miesto parką (žvėrinčių).

Traukinių Nelaimėje Žuvo Bent 59 Žmonės

Mexico City, vas. 2. —Susikūlus dviem traukin. vienam į kitą, tapo užmušta 59, o gal ir daug daugiau žmonių. Dauguma jų važiavo į San Juan de los Lagos "stebūklingą šventvietę."

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Maskva. — Naikindami apsuptą vokiečių ir vengrų kariuomenę Budapeste, raudonarmiečiai paėmė dar kelis blokus miesto namų.

Maskva. — Sovietų kariuomenė be paliovos naikina apsuptus vokiečius Poznaniuje, vakarinės Lenkijos didmiestyje, į pietus nuo Lenkų Koridoriaus.

Amerikiečiai Losheim miestelyje, vokiečių Siegfried Linijos vakariniame ruože, rado nacių paliktas 12 kanuolių ir gana-daug kitų ginklų.

London.— Japonų radijas sakė, kad jie, girdi, pasiryžę gerinti būklę amerikiečiams ir anglams belaisviams.

Japonijos radijas trečiadienį sakė, jog didieji Amerikos bombanešiai nakties laiku vėl dviem atvejais puolė karinius japonų miestus Honshu saloj.

Japonijos radijas patarė naciam imt kare pavyzdį iš rusų.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

konferencija įvyksianti Tarybų Sąjungoje. Galimas daiktas.

Mums štai kas privalo rūpėti: kai prezidento Roosevelto nebus namie, dabokime, kad čia būtų tvarka, kad vieningai veiktume prieš jo ir liaudies priešus. Darbuokimės, kad karinės krašto pastangos tvirtėtų.

Stoughton, Mass.

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

nė, G. Svirnelienė, O. Mockienė ir K. Mitkus po 50c.

Per prakalbas surinkta $21.55. Ačiu aukotojams! Aukos buvo dėlei Lietuvos žmonių sušelpimo.

Sausio 24 d., tautiško namo buvo metinis susirinkimas, beveik visa senoji valdyba pasiliko. Du nauji board-direktoriai buvo išrinkti: C. Valuntukevičius ir P. Rafalka.

Sausio 26 d. įvyko LPTK vietinio komiteto susirinkimas. Liko aptarta bėganti reikalai. Buvo priduoti virš paminėti, per prakalbas surinkti pinigai, ir čia ant vietos dvi draugės dar aukavo: A. Petrukaitienė ir M. Stulgaitienė, po $1. Dar buvo už drapanas $1.75, viską surinkome ir sutvarkėme gražiai, taip kaip visada Stoughtone yra daroma. Pas vietinį Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto iždininką buvo likę nuo seniau arti $80, tai draugas iždininkas nuo savęs dadėjo ir padarė ligi $80. A. Rupeika iždininkas dabar neturi nei vieno cento liaudies pinigų, visi pasiųsti į centrą. Knygų, šelpimo reikale, neužsidarom, ateityje vėl dirbsime iš peties ir širdies dėl Lietuvos žmonių. Turiu priminti, kad Stoughtono lietuviai nuoširdžiai remia šį reikalą. Per trumpą laiką surinkome ir pasiuntėme centran gražią paramą. Ačiu visiems, kas prisidėjo.

Stoughtonietis.

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

JAUNI VYRAI
Su mechaniškais patyrimais
Mokytis Bizniško Supratimo
NUOLAT
LAIKAS IR PUSĖ UŽ VIRSAUS
40 VALANDŲ
FAIRBANKS MORSE & CO.
533 CANAL ST.,
N. Y. C.
(31)

MAŠINISTAI
Patyrę perbudavoti ir taisyti
POPIEROS KERTAMASIAS IR KNYGŲ
LANKSTYMO MAŠINERIJĄ
Turi būt pilni mechanikai.
NUOLAT.
LAWSON,
426 WEST 33RD ST., N.Y.C.
(31)

REIKIA VYRŲ
KRITIŠKAM KARINIAM DARBUI.
GERA ALGA—VIRŠLAIKIAI.
Nereikalaujama Išsilavinimo.
POKARINĖ ATEITIS.
ELECTRO TECHNICAL PRODUCTS CO.
113 EAST CENTER ST.,
NUTLEY, N. J.
Prisilaikoma WMC Taisyklių.
(42)

PAPRASTI DARBININKAI
85c Į VALANDĄ
Būtinas Darbas
Patyrimas Nereikalingas.
138TH ST., BRONX.
SKAMBINKITE
MOTT HAVEN 9-6807
TARPE 12 IR 1.
(29)

MEDŽIO KILNOTOJAI
nuolat
90c Į VALANDĄ
WILLIAM J. McCARTHY
200 E. 138TH STREET
BRONX, N. Y.
(30)

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

MONTELLO, MASS.

LLD 6 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 d. LT Namo kambariuose, 7:30 v. v. Prašome visus narius dalyvauti, yra daug reikalų, kuriuos turime apkalbėti ir nepamiršti duokles užsimokėti į Centrą už 1945 metus. — G. Šimaitis, fin. sekr.
(28-29)

EASTON, PA.

LDS 51 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 4 d., 1 val. YMHA salėje, Ferry ir Walnut Sts. Visi nariai malonėkite dalyvauti susirinkime. — Evelyn Farion, sekr.
(28-29)

LICENSES
WHOLESALE AND RETAIL
Beer, Wine Liquor

NOTICE is hereby given that License No. GB 10701 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 249 Ralph Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ISIDORE RUBIN
249 Ralph Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10664 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3910 — 15th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
MORRIS GOLDFARB
3910 — 15th Ave., Brooklyn, N. Y.

EVERYBODY 10%
SHOOT STRAIGHT
With Our Boys!
BUY WAR BONDS

MEDUS

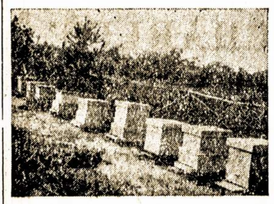

KODĖL TURIME VALGYTI MEDŲ
1 Naturalis ir tikras medus bitelių surinktas iš įvairių medžių ir žolynų žiedų.
2 Meduje randasi įvairių mineralių druskų ir Vitaminų, kas yra būtinai reikalinga atbudavojimui žmogaus kūno.
3 Medus yra daug saldesnis ir sveikesnis už cukrų.
4 Medus, šiltas vanduo ir citrino (lemon) sultis daug pagelbsti nuo gerklės skaudėjimo ir šalčio.
Tuojaus parsitraukite tikro bičių medaus. Prisiųskite $1.00 už kvortą, arba $2.00 už ½ galiono, $4.00 už galioną. Gavę medų jūs pasimokėsite Expresui už persiuntimą.
Taipgi galite užsisakyti per Laisvės administraciją.
Thomson's Natural Food Co
45-42 — 41st Street
LONG ISLAND CITY, N. Y.

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

VYRAI! VYRAI!
Tuojau Yra Reikalingi prie Erie R. R. Co.
Užimti 300 Atliekamų Vietų į Sekamas Pozicijas:
YARD BRAKEMEN
SWITCHTENDERS YARD RAŠTININKAI
MARINE DARBININKAI SAUGOTOJAI
PAGELBININKAI DARBININKAI (Abelnai)
(Visokių Amatų)
Patyrimas Nereikalingas
Kreipkitės Tuojaus Į
ERIE R.R. EMPLOYMENT OFFICE, ROOM 16,
FOOT OF PAVONIA AVENUE, JERSEY CITY, N. J.
ARBA Į
UNITED STATES R.R. RETIREMENT BOARD
577 SUMMIT AVE. arba ROOM 200, 836 BROAD ST.
JERSEY CITY, N. J. NEWARK, N. J.
PRISILAIKYKITE W. M. C. REGULIACIJŲ.
(30)

AUTO MECHANIKAI
DARBININKAI IR PAGELBININKAI
TAIPGI VYRAI DIRBTI
VIEN TIK PRIE MOTORŲ
JOE KITTELL
600—11TH AVENUE
NEW YORK CITY
(30)

MOKINIAI
PAPRASTI DARBININKAI
ir
ABELNAI PAGELBININKAI
Gera Alga. Viršlaikiai
Yale & Towne Mfg. Co.
4530 TACONY STREET
PHILADELPHIA, PA.
(31)

VYRAI
NELAVINTI FABRIKO DARBININKAI
Taipgi
PEČKURIAI
Pečkurių Pagelbininkai
Puikiausios Darbo Sąlygos
PILNO LAIKO—DIENINIS DARBAS.
Pasitarimai vien tik rytais.
PRISILAIKOMA WMC TAISYKLIŲ
ANDREW JERGENS CO.
1 FRANKLIN AVE.
BELLEVILLE, N. J.
(33)

TURRET LATHE OPERATORIAI
1-MOS IR 2-ROS KLASĖS
NAKTINIAI ŠIFTAI
KREIPKITĖS
PARTMAN TOOL & DIE WORKS
162-08 CROCHERON AVE.
162ND ST. OFF NORTHERN BLVD.,
FLUSHING, L. I.
(31)

MALE and FEMALE
VYRAI ir MOTERYS

VYRAI MOKINIAI
DIENINIS ŠIFTAS
65c į Valandą Pradžiai
Prisideda Laikas ir Pusė už Viršlaikius.
NAKTINIS ŠIFTAS.
71½c į Valandą Pradžiai
Prisideda Laikas ir Pusė už Viršlaikius.
GREITI PAKILIMAI
Prisilaikomi W.M.C. Taisyklių
43 MEADOW ST.
BROOKLYN.
Grand St. Stotis, BMT 14th St
Canarsie Linija
(32)

VYRAI IR BERNIUKAI
Abelnas Darbas
SALDAINIŲ KRAUTUVĖJE
Patyrimas Nereikalingas
Puikiausia Proga Pakilimam
Laikas ir Pusė už Viršlaikius
DUODAME UNIFORMAS
WHITMAN'S CHOCOLATES
415 RACE ST.
PHILADELPHIA, PA
(30)

VAGONŲ KROVIKAI
APMOKAMA KASDIEN
LAIKAS IR PUSĖ PO 8 VALANDŲ
PENNSYLVANIA RAILROAD
KREIPKITĖS 275 BOWERY
arba
ROOM 204—110 WEST 42ND ST.
(30)

APVALYTOJAI
Centre, esančiame ofisų budinke. Nuolatiniai darbai, pilnam ar daliai laiko.
KREIPKITĖS UNION BUILDING CO.,
17 ACADEMY ST., NEWARK, N. J.
(30)

MAIŠELIŲ DARYTOJAI (4)
Lugusai ir odos dirbiniai. Būtinas darbas. Nuolat. Viršlaikiai viršaus 40 valandų. Prisilaikoma WMC Taisyklių.
G. KRUSE & CO., 800 McCarter Highway, Newark, N. J.
(30)

REIKIA BERNIUKŲ ofise litograph dirbtuvėje prie karinio darbo. Pokarinės progos. 40 valandų savaitė ir viršlaikiai. Geros Algos.
RODE & BRAND, 200 WILLIAM ST.
(30)

APVALYTOJAI
Ofisų Būdinkuose. Dieną ar Naktį. 45 iki 55 metų. 40 Valandų. Gera Alga.
KREIPKITĖS Į DŽIANITORIŲ,
65 BROADWAY, N. Y. C.
(30)

MALE and FEMALE
VYRAI ir MOTERYS

Abelnam Fabriko Darbui
INTERESINGI KARINIAI DARBAI
SU PUIKIAUSIA POKARINE ATEITIM
GEROS VALANDOS IR
NUO KAVALKŲ
KAINOS PALAIKOMA
PRISILAIKOMA WMC TAISYKLIŲ
HANKINS CONTAINER CO.,
963 NEWARK AVE., ELIZABETH, N. J.
(30)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

BERNIUKAS
SANDĖLIO KAMBARYJE.
40 VALANDŲ SAVAITĖ
VIRŠLAIKIAI.
$25 PRADŽIAI.
BORGENICHT BROS.
520—8th Ave.
Reikia Paprastų Darbininkų: Nuolatinis Darbas. 85c į valandą. 40 valandų savaitė. Laikas ir pusė už viršlaikius. Kreipkitės į Hy Products Corp. 47-05 5th St., L. I. City. Arti IRT Vernon & Jackson Stoties & Ind. Van Alst Lokalinės Stoties.
(33)

DALIES LAIKO DARBININKAI
Iki 30 Valandų į Savaitę
PAKAVIMUI PLASTIKINIŲ DIRBINIŲ
HIGH SCHOOL STUDENTS
IR VISI KITI
INTERESUOJANTI.
Prisilaikoma WMC Taisyklių.
KREIPKITĖS
COLUMBIA PROTEKTOSITE
631 CENTRAL AVENUE.
CARLSTADT, N. J.
(40)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

TYPISTS
ir
OFISO RAŠTININKĖS
Billing ir Production
Ofisai.
Pageidaujama Pažystančių Stenografiją, tačiau nėra būtinas reikalas.
Prisilaikoma WMC Reguliacijų
KREIPKITĖS
HEPPENSTALL CO.
95 HOWARD AVENUE
BRIDGEPORT, CONN.
(29)

MERGINOS
Jaunos
RAŠTININKĖS, PRIE INVENTORIAUS
Patyrimas Nereikalingas.
$24
Mary Lee, Inc.
530 — 7TH AVE.
(29)

MERGINOS-MOTERYS
18 - 35
BŪTINA PRAMONĖ
Dirbti Prie Knygų Apdarymo
Labai Linksmos Darbo Sąlygos.
Club House Patogumai.
NUOLATINIS DARBAS.
Prisilaikoma U. S. E. S. Taisyklių
QUINN & BODEN COMPANY, INC.
1905 ELIZABETH AVE.
RAHWAY, N. J.
(29)

MERGINOS
ABELNAM FABRIKO DARBUI
1-MI IR 2-RI ŠIFTAI
KREIPKITĖS
JOHN J. NESBITT, INC.
STATE ROAD & RHAWN ST.
HOLMESBURG
PHILADELPHIA, PA.
(30)

VALYTOJOS
MOTERYS
BŪTINAM VALYMUI
SALDAINIŲ FABRIKE
Valandos 12:30 P.M. iki 9 P.M.
Šeštadieniais: 8 A.M. iki 12 Noon
SEKMADIENIAIS NEDIRBAMA
WHITMAN'S CHOCOLATES
415 RACE ST.
PHILADELPHIA, PA.
(30)

PAKUOTOJOS IR OPERATORĖS
Lengvas Fabriko Darbas
40 VALANDŲ SAVAITĖ
Extraktų Išdirbėjas
TROPICAL BRANDS CO.
450 W. 31st St. (7-tos Lubos)
(30)

MERGINOS
PAGELBININKĖS DIRBTUVĖJE. LENGVAS DARBAS. NUOLAT. 40 VALANDŲ. 5 DIENŲ SAVAITĖ.
U. S. WOVEN LABEL CO.,
915 FRANKLIN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(31)

MERGINOS—MOTERYS
Švarus, lengvas fabriko darbas
PILNAM IR DALIAI LAIKO
Reikalingas paliuosavimo pareiškimas.
WESLEY & WINTER
1026 W. Elizabeth Ave., Linden, N. J.
(35)

QUILLER
PATYRUSI PRIE KASPINŲ VYNIOJIMO. NUOLATINIS DARBAS.
U. S. WOVEN LABEL CO.,
915 FRANKLIN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(31)

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

VYRUS
Lengvam Fabriko Darbui.
NUOLAT.
KASTENHUBER & LEHRFELD
32 FLUSHING AVE.
BROOKLYN.
(33)

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

STENOGRAFĖS
KAŠTŲ RAŠTININKĖS
Comptometer Operatorės
Puikiausios Darbo Sąlygos
POKARINĖS PROGOS
Pasitarimai vien tik rytais.
PRISILAIKOMA WMC TAISYKLIŲ
ANDREW JERGENS CO.
1 FRANKLIN AVE.
BELLEVILLE, N. J.
(33)

VYNIOTOJOS
PATYRUSIOS PRIE RAYON IR COTTON. NUOLATINIS DARBAS.
U. S. WOVEN LABEL CO.,
915 FRANKLIN AVE., BROOKLYN, N. Y.
(31)

SENIOR STENOGRAPHER
JUNIOR STENOGRAPHER
MIMEOGRAPH OPERATOR
I. B. M. Key Punch OPERATORS
NUOLATINIAI DARBAI
PROGOS
PAKILIMAM
Prisilaikoma WMC Talsyklių
Kreipkitės
ADMINISTRATION BLDG.
THE FLINTKOTE COMPANY
OAK STREET & CENTRAL AVE.
EAST RUTHERFORD, N. J.
RUTHERFORD 2-2800.
(30)

MOTERYS VALYTOJOS
Dalies laiko darbas, 5:30 iki 9:30 P.M. Geros Algos. Nuolatinis darbas. Centre esančiame ofisų budinke.
KREIPKITĖS UNION BUILDING CO.,
17 ACADEMY ST., NEWARK, N. J.
(30)

REIKALINGI KEPURIŲ APKARPYTOJAI AUKŠTOS ALGOS. ŠVARIOS DARBO SĄLYGOS. NUOLATINIS DARBAS. PRISILAIKOMA WMC TAISYKLIŲ. KREIPKITĖS KLEIN HAT CO., 317 NEW ST., NEWARK, N. J.
(29)

MERGINOS AR MOTERYS
PILNAM AR DALIAI LAIKO
LENGVAS DARBAS
PRIE KASPINŲ
PATYRIMAS NEREIKALINGAS.
PARKSIDE DYE CO.
82-00 COOPER AVE.,
GLENDALE, L. I.
HAVEMEYER 8-2060
(30)

MERGINOS—MOTERYS
Lengvas Fabriko Darbas
Linksmos Aplinkybės
GERA ALGA
VIRŠLAIKIAI
EAGLE MODEL AIRPLANE CO.
257 WATER ST., BROOKLYN
(29)

MOTERYS VALYTOJOS
Ofisų Būdinke. 6 dienos. 4 A.M. iki 8:15 A.M. Geros algos. Apmokamos vakacijos.
KREIPKITĖS Į DŽIANITORIŲ,
AMERICAN EXPRESS CO.,
65 BROADWAY, N. Y. C.
(30)

Reikia Merginų: Interesingas Darbas Prie Plastikų. 60c į valandą. 40 valandų savait. Laikas ir pusė už viršlaikius. Kreipkitės į Hy Products Corp. 47-05 5th St., L. I. City. Arti IRT Vernon & Jackson Stoties & Ind. Van Alst Lokalinės Stoties.
(29)

MERGINOS-MOTERYS
AMŽIAUS 18 IR VIRŠAUS
Patyrimas Nereikalingas
Būtinas Karo Darbas
Lengvas Sustatymas
ŠVARIAME,
MODERNINIAME FABRIKE
GENERAL ELECTRIC SUPPLY CORP.
585 HUDSON ST., N.Y.C.
(Bile West Side Subvė iki 14th St.)
PATOGU IR Į HUDSON TUBES.
(34)

MERGINOS & MOTERYS
PILNAM LAIKUI
Bes turime įvairių darbų savo fabrikuose
MERGINOMS PERĖJUSIOMS 16
Iš anksčiau patyrimas nereikalingas
Geros darbo sąlygos.
WHITMAN'S CHOCOLATES
415 RACE ST.
PHILADELPHIA, PA.
(30)

MERGINOS
LENGVAM FABRIKO DARBUI
37½ VALANDOS.
Laikas ir Pusė už Viršlaikius.
BORGENICHT BROS.
520—8th Ave.
(29)

Mūsų "Klaipėda" Puikiai Mums Tarnauja

Kalbu apie brooklyniškę "Klaipėdą," esančią Lietuvos žmonėms Drabužių Centre, 417 Lorimer St. Faktinai ji tebėra tuo vardu oficialiai nei nekrikštyta... Bet kaip kitaip ją galėtum pavadinti? Ji gimė Klaipėdos išlaisvinimo dieną ir su pirma savo gyvenimo diena, tapo Lietuvos žmonėms drabužių išsiuntimo "portu."

Jums jau aišku, jog čia kalbu apie drabužių "bėlavimo" mašiną ir jos atliekamą (su jūsų talka) didelį darbą visą šią savaitę, pakavimą drabužių Aštuntajam Siuntiniui. Tas siuntinys išeis taip greit, kaip greit užbaigsime supakuoti. Reikia tikėtis, jog kartu su užbaigtuvėmis darbo turėsime ir smagias krikštynas... Žemaičiai visi norėtume būti "kūmais" "Klaipėdai."

Kas Daroma Centre?

Pastarosiomis dienomis po gražią grupę žmonių dirbo Drabužių Centre. Būtų ir daugiau dirbusių, jei būtų buvę vietos. Iš karto mūsų centras buvo perdaug užkrautas, mašina užėmė platų kampą ir siuvėjams visai nebuvo vietos. Mašinai kalną drabužių suspaudžiant į rutulį, vietos darosi daugiau. Pereitą trečiadienį šiek tiek jau galėjo dirbti ir kriaučiai.

Daugiausia darbo buvo ir dar bus prikrovime drabužių mašinon, atvežime iš kitos krautuvės pundų, nuvežime užbaigtų rutulių, sukime veržtuvo. Jeigu prie tų darbų ateitų grupė stiprių vyrų ne kriaučių, kriaučiai galėtų užbaigti taisyti drabužius.

Kas Dirbo Centre?

Pastarosiomis dienomis (baigiant trečiadieniu) dirbo:

Laikotarpiu sausio 23 iki vasario 1-mos dirbo Drabužių Centre:

A. Bimba 4 vakarus.

M. Norbutienė, V. Bunkus, M. Yakštienė, G. Waresonas, V. Čepulis po 3 vak.

Mike Sapiega, V. Karlonas, J. W. Tomsonas, N. Buknienė, Mary Wilson, L. Gavrilovičius po 2 v.

Nellie Venta, D. Mažilis, P. Rainys, K. Meškėnas, Julia Clark, A. Akundavičienė, M. Klimas, T. Lisajus, Mary Sincus, A. Višniauskienė, J. Augutienė po 1 v.

Paskiausios dienos, kaip prisimename, buvo daugelio kitų didelių darbų ir susirinkimų dienomis. Įdėta desėtkų vakarų darbas suplanavimui ir suruošimui Laisvės bankieto, dalyvauta suvažiavime. Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetai, nacionalis ir vietinis, turėjo savo susirinkimus, įvyko didžiųjų draugijų ir daugelio kuopų bei meno grupių susirinkimai. Tose sąlygose įdėjimas dar tokio kiekio valandų ir į 8-jo Siuntinio paruošimą, rodo kai kurių draugų-draugių didelį pasišventimą. Ne vienam iš jų teko dalyvauti net keliuose iš minėtų darbų.

Norime Užbaigti 8-tą Siuntinį

Šiuos žodžius rašant, penktadienio rytą, jau buvo gatavai paruošta desėtkai skrynių batų ir muilo, supakuota apie pora desėtkų "bales" drabužių, kožna ne mažiau 300 svarų. Entuziastai nuolatiniai Drabužių Centro darbininkai ir komitetų nariai sakė, kad užbaigimui darbo dirbs šį vakarą, visą dieną šeštadienį ir, jei reikės, sekmadienį. Tikimasi sudaryti apie 100 tų didžiulių rutulių drabužių.

P-kė.

Artūras Petrika Eis Pareigas Čionai

Artūras Petrika savo karinės vadovybės paskirtas veikti prie paruošimo naujų būrių kariškai tarnybai. Tėvai, daktaras ir K. Petrikienė, linksmi, kad Artūras paskirtas tarnybon šioje apylinkėje, bus tankus svečias namie bent per tūlą laiką.

Artūras, 20 metų amžiaus, petty oficierius laivyne, yra radioman 2nd class. Savo kreditui jis jau turi virš porą metų tarnybos ir keliolikos mėnesių patyrimą kariškuose veiksmuose, Pacifike, iš kur grįžo pereitą lapkritį.

Lietuvių Komunistų Kliubo Narių Atydai

Lietuvių Kom. Kliubo susirinkimas įvyks **antradienį,** vasario 6, Laisvės salėje. Bus svarbių pranešimų. Visi nariai būkite ne vėliau 8 val.

Sekr.

Vienas asmuo užmuštas, trys sužeisti taksikui susidūrus su privatiška mašina ant Central Park West, New Yorke.

Su Tolimais Laisvės Bankieto Svečiais

Nepaprastai malonu ir nuostabu buvo susitikti karį Charles Yanush (Janušauską) iš Scranton, Pa.

Dėl ko nuostabu? Žinojau, jog jis parašiūtistas. Girdėjau, kad jis buvo vienu iš pirmiausių amerikiečių parašiūtistų Europos frontuose prieš nacius, kad jis atlikęs daug žygių. Tad, kaip gi tikėsies susitikti čia, Brooklyne.

Smagu, kad sugrįžo. Ir nepaprastą malonumą teikia mintis, kad tie jauni vyrai dausose ir ant vandenų, ant kalnų ir raistuose kariaudami mūsų nepamiršo. Kur buvę, kur nebuvę jie, tarsi paukštukai pavasarį, atlanko mus.

Norėjosi sužinoti apie jo daugeriopus žygius. Bet karys kukliai nusišypsojo ir atsakė neturįs apie ką kalbėti. Paskiau dadėjo:

— Nenoriu kalbėti iki visi sugrįš namo.

Tik tai tiek sužinojau, kad jo stotis šiuo tarpu randasi rytinėse valstijose. Džiaugiasi tuomi, jog gali tankiai atlankyti saviškius — tėvus, seserį Aldoną Sincus su jos dukryte Charlene ir broliuką Juozą. Mažametis Juozas laike Kazio buvimo užjūryje per arti trejus metus paaugęs. O kada grįždamas iš užjūrio Kazys pamatęs stotyje tėvą be Juozuko, jau buvęs susirūpinęs, dėl ko vaiko neatsivedė. Tik gerai pasižiūrėjęs pažinęs, kad Juozukas ten pat, tik jau nebe vaikas, bet už jį patį aukštesnis jaunuolis.

Laisvės bankiete pabuvoti atvyko ir Edwardas Karpavičius su savo skaisčiąja žmona Dorothy. Edwardas buvo parvykęs sausio 19-tą. Išvyko atgal 30-tą, Oklahoma valstijon. Su juo daug kalbėtis neteko. Atrodė kažkaip skriaudu atitraukti nuo artimųjų tas likusias trumpas valandas.

Jonas Kalendra taipgi čionai praleido vakarą. Jono kariškieji "namai" pastaruoju laiku buvo Tennessee valstijoj.

Vytautas Guoga, parvykęs iš Floridos atostogų pas motiną Agnes Guoga, pasilinksminimo vakarą praleido su jaunais laisviečiais ir LDS nariais. Vytautas linksmai ir su pasididžiavimu kalba apie smagią pirmkarinę Lietuvių Darbininkų Susivienijimo veiklą, turėtas jaunimo mokyklėles, sueigas. Jis viltingai laukia progos vėl į tą jaunimą sugrįžti karą laimėjus.

Mūsų pačių Nikis Pakalniškis, jūrininkas, dalį savo trumpo vizito pas žmoną Frances su sūneliu praleido pasimatydamas su visais savo senais draugais laisviečiais. Nick tarnauja netolimoje New Jersey kempėje ir šventadieniais tankiai parvyksta namo. Nepraleidžia ir mus neaplankęs.

Matėsi ir daug kitų jaunų kariškių svečių, gal būt ir iš labai toli. Gaila, kad vieno vakaro per trumpa su visais susipažinti, pasikalbėti.

Karas ir Kariškiai Visų Mintyse.

Mūsų žmonių susidomėjimas karu yra didelis ir nuoširdus, ūpas pakilęs dėl nepaprastai geros padėties frontuose, smarkiai artinančios karo laimėjimą. Ir kaipgi nebus nuoširdus susidomėjimas? Kas tik turi jaunimo ar jaunų draugų, giminių, kaimynų, tas turi kurį nors mielą žmogų kare. Ir jie susidomėję Laisve, kadangi ji deda daug pastangų padėjimui karą laimėti.

Susitinku Marytę Sibol (buvusią brooklynietę Browniutę), dabar gyvenančią York, Pa. Tuojau mūs kalba nukrypsta į karą. Jos mylimas vyras Francis randasi Francijoj, o jinai, su pagalba savo uošvio, veda uošvės, o dabar ir vyro ant jos rankų paliktą stambų biznį, taipgi aukli mažytį savo sūnelį.

— Kaip pajėgi tiek daug atlikti? — klausiame susidomėję, kadangi tankiai girdisi suaugesnes moteris nusiskundžiant, kad jos nespėja apsitriūsti vien tik su vienu kūdikiu.

— Turiu darbininkų. Tenka ir pačiai gerai suktis. Prie kūdikio pagelbsti vyro teta. Man taikosi laimė sutikti gerų moterų. Ir šiandien jinai mane išleido. Labai buvau pasiilgusi tėvelių ir visų.

Marytė prisiminė vaikų mokyklėlę, Aido Chorą, LDS jaunimą, Laisvės iškilmingąsias pramogas ir, atsidusus, dadėjo:

— Kai Francis sugrįš, gal mes vėl galėsime čia gyventi ar bent tankiau atvažiuoti.

Marytė žadėjo tapti Laisvės šėrininke. Laisvę ji laiko savo laikraščiu nuo pat kūdikystės.

Susiėjau ne arti gyvenančią, bet visais man atmenamais laikais nuolatinę Laisvės pramogų lankytoją Anną Philipse iš Stamford, Conn. Ir jos mintyse vyriausią vietą užima karas. Jos abu sūnūs ir abu žentai kare. Žentas Daniel Stolfen Vokietijos fronte. Pastaruoju laiku nuo jo negirdėta. Jo žmona Anna su 3 metų dukrele Karen nekantriai laukia. Sūnus Antanas eina militariško policisto pareigas Naples, Italijoj. Sūnus Vytautas tebesimokina savo kariškų pareigų Marylande. Dukters Joanos vyras Frank Filinauski jau dveji metai užjūryje, Persijoje (Irane).

Su newarkiečiu Chas. Anuškiu neteko kalbėti apie karą, tik apie karo ir vokiečių nuteriotus Lietuvos miestus ir kaimus, Lietuvos žmones. Anuškis, mat, yra tas žmogus, kuris su draugu ar grupe draugų jau ne kartą yra atvežę į Drabužių Centrą sunkvežimiuką, prikrautą drabužių-batų. Atveža ir po geroką pluoštą dolerinių. Jisai mano, kad newarkiečiai nesustos ilsėtis ant praeities, bet dirbs ir ateityje.

Newjersietė Atkočaitienė (malonėsi atleisti, jeigu ne tikra pavarde vadinu) mus barė, kad ne visiems duodame lygų šėrą arba, amerikoniškai tariant, "square deal" mūsų laikraštyje. Kiek, sako ji, mūsų hillsaidiečiai Lazauskai, Kisevičienė yra naujų drabužių pripirkę, prisiuvę ir paaukoję, kiek senų surinkę ir sutaisę, o jūs apie tai nei žodžio. Yra patys atvežę ir atsiuntę. Yra brooklynietė Levanienė parvežus.

Aiškinomės, kad mes, brooklyniečiai, aprašome tik savo miesto aukojusius mums skirtame vietos žinių puslapyje (dalyje puslapio, jeigu neskaityti skelbimais užimamą vietą). Iš kitų miestų korespondentai turi parašyti apie savo miesto daug pasidarbavusius žmones į savo korespondencijas. O jeigu neparašo, Laisvės redakcija neturi būdo sužinoti, kas ką nudirbo. Prašėme, kad draugė rašinėtų iš savo miesto ir apylinkės lietuvių gyvenimo ir veikimo arba sau pavaduotoją korespondentą gautų.

Adelę Bakūnienę sutikau linksmą. Jos maloni ir gabi dukra, nors lėtai, bet sveiksta. Ir laukianti per kelis metus nematyto sūnaus sugrįžtant iš Indijos. Bakūnai buvo atvykę su grupe savo kaimynų. Jie visuomet atvyksta su pilnutėle mašina svečių.

Ir daug kitų malonių svečių teko matyti ar rankas su jais pasiduoti, bet tai ir viskas. Jeigu būčiau biblijiškasis Juozua, kuris įsakęs "saulei neeiti per dieną," norėjosi pratęsti vakarą ir dar su daugeliu svečių-viešnių pasikalbėti, daug ko išgirsti.

Rep.

FILMOS - TEATRAI

Stanley Teatre Rodomoji Filma Atidengia Didį Sovietų Sekretą

Visas pasaulis nekartą stebėjosi Sovietų Raudonosios Armijos veiksmais. Pirmiau buvo sakoma, kad jiems lengva trauktis, o paskiau, kad lengva eiti pirmyn per savo žemę. Buvo sakoma, kad priėję prie vokiečių žemės jie turės sustoti. Tačiau Raudonoji Armija ir Vokietijos žemėj žygiuoja žaibišku, netikėtu greitumu. Skina vokiečius tūkstančiais jų pačių žemėj.

Daug to didžiojo raudonarmiečių galios sekreto galima suprasti pamačius puikią Maskvos apgynimo laikus parodančią filmą "Moscow Skies." Filma trečia savaitė sekmingai rodoma Stanley Teatre, 7th Ave. ir 42nd St., New Yorke. Būtinai pamatykite.

Embassy Newsreel Teatruose

Šią savaitę pirmu kartu rodo paveikslus amerikiečių išsikėlimo ant Luzon, Filipinuose. Išsikelia kariai. Iškeliama svaiginanti skaičiai kariškų įrankių, amunicijos. Italijoj išduodama pagarbos ženklai visiems generolo Truscott 92-ros Infantry Divizijos nariams. Sovietai atidaro didžiausį sauszemio ofensyvą visoj karų istorijoj. Taipgi namų fronto žinios.

Paramount, prie Times Sq.

Teberodo sekmingai filmą apie mūsų laivyno jėgas, jų problemas ir meiles, su daugeliu tikroviškų scenų iš laivyno vyrų ir moterų veiksmų. Greta filmos "Here Come the Waves" yra ir scenos aktai.

Radio City Music Hall

Rodo filmą "A Song To Remember," paremtą ant garsiojo muziko Chopin'o gyvenimo ir meilės poetei George Sand. Filma spalvota. Didžiojoj scenoj perstatoma "Saludos," pilną judrumo ir Lotynų Amerikos programų tempo.

Roxy Teatre

Paskutinę savaitę rodoma filma "A Dinner for A Soldier." Taipgi scenos veiksmai. Vasario 7-tą pradės rodyti "Hangover Square."

Ragina Taupyti Kūrą

Visi valstijos ofisų bildingai įsakyta uždaryti nuo 5 šeštadienio vakarą iki 9 pirmadienio rytą. Bildingus šildys tik tiek, kad palaikyti nuo užšalimo. Tuom tikisi sutaupyti apie 100 tonų anglies.

Daugelis miestų uždarė krautuves, išskyrus maisto ir vaistines. Kai kur uždaryta mokyklos.

Visi, visur raginami atsargiausiai elgtis su kūru, nes pakankamai pristatyti dar negali, o kas žino, kokias kliūtis oras atneš toliau.

LITUANICA SQUARE
Restaurant
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŪS
Šeštadieniais, Sekmadieniais ir kitokiose šventėse.
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
282 UNION AVE. BROOKLYN
Tel. EVergreen 4-9612

SOVIETINĖ FILMA
"Lad From Our Town"
Šeštadienį,
Vasario 3 February
Pradžia 7:30 v. v.
Šią Gražią Filmą Matysite
RUSŲ KLIUBE
56-58—61st Street
MASPETH, L. I., N. Y.
Visus kviečia —
I.W.O. 3059 Kuopa.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIĖJIMAMS ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir ėlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Patogiai ir gražiai įruoštas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. eleveiterio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

DANTŲ GYDYTOJAS
DR. A. PETRIKA
221 So. 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS: 9—12 ryte, 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

Širdį kaitinanti meilės istorija atostogose... nieko nepraleista!
Anne Baxter * John Hodiak
"Sunday Dinner For A Soldier"
SCENOJ: CAFE ZANZIBAR REVUE su BILL ROBINSON, MAURICE ROCCO, DELTA RHYTHM BOYS ir LOUIS ARMSTRONG ir jo Orkestru
ROXY 7th Avenue ir 50th St., New York.

VISŲ DIDŽIAUSIA 2 UŽ 1 PRAMOGA!
Smagiausias naujas, puikus muzikalis judis su
BING CROSBY
2 BETTY HUTTONs
SONNY TUFTS
"HERE COME THE WAVES"
* Ir Asmeniškai Woody Herman ir jo Orkestras gražiame Visa-žvaigždiniame vaidinime. Dar ir Mack Lathrop ir Virginia Lee ir Extra Patrauklus Priedas, Buddy Lester, Broadway's Mylimiausis Jaunas Komedijos Žvaigždė.
PARAMOUNT BROADWAY IR 43rd ST.

1. Matyk Naujausią March of Time Judį "Kas Reikia Daryti su Vokietija"
2. Matyk Rusų siautimą pirmyn! Didžiausias Sovietų ofensyvas prieš Vokietiją visoj karų istorijoj!
3. Matyk, kaip Generolą Hurley, naują J. V. ambasadorių, priima Chiang Kai-Shek!
4. Matyk Churchillą Graikijoj, priimamą Arkivyskupo Damaskino, naujo Graikų regento!
5. Matyk pirmuosius judžius iš "Luzono Karo Laukų!"
6. Girdėk Žinių Forumą: "Verstinas Kareiviavimas Taikos Metu," Normano Thomas debatai su Orchibaldu G. Fletcher. Ir dar naujausi žiniu judžiai iš viso pasaulio!
EMBASSY BROADWAY IR 46 ST. NEWSREEL THEATRE

MEILĖ SKRIEJANTI PERGALĖS SPARNAIS!

ARTKINO presents
"MOSCOW SKIES"
Produced in the U.S.S.R.
Spindinti Pagarba Raudonosioms Oro Jėgoms
Nuolatiniai nuo 9 ryte.
Trečia Didžioji Savaitė! STANLEY 7th Ave. bet. 41st & 42nd St.

Puikus naujas judis, kur žavėtina muzika tryška iš pačios istorijos... lygiai, kaip istorija plaukia iš širdies!
"A SONG TO REMEMBER"
... judis, kurį jūs visuomet atsiminsite! DRAMA... ROMANSAS... VAIZDAI! Jausmų susidūrimas, kuris užžiebs susijaudinimą jūsų širdyj!

su CORNELL WILDE
SCENOJE: "SALUDOS," Lotyniškosios Amerikos linksmybė ir ritmas, paruošta Russell'io Market su Rocketten, Baleto Grupe, Glee Kliubas ir Simfonijos Orkestras, vadovybėje Erno Rapee.
DABAR VAIDINAMA
RADIO CITY MUSIC HALL
6th Ave. ir 50th St.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
SALĖS dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais.
KETURIOS BOLIŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-8842

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
Prieinamos Kainos
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

GREEN STAR BAR & GRILL
Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksminti ir pasišokti užeinpas "Green Star Bar and Gri'l" nes žino, kad visados bus patenkinti
Atsilkite pasimatyti su Giviais.
GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

Persodinam Deimantus jums belaukiant. Turime ekspertus taisymui laikrodžių ir laikrodėlių.
Mes turime įvairių rūšių laikrodėlių:
Bulova, Benrus, Gruen, Longines, Jules, Jurgensen.
VERI-THIN RYTHM... 17-jewel Precision movement. Smartly styled yellow gold filled case $33.75
GRUEN WATCHES
ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2178 ATDARA VAKARAIS.